Butun dunja pirulitarlarь birləşiniz!

QЬZЬL ӨZBEKISTAN

925nci jьldan başlaв cьqdь

ajrьm вanasь 5 tijin

Өzвekistnn mərkəzij fьrqumь, Samarqand Okrug fьrqumь, Өzвekistan mərkəzij ьcraqumь. və Өzвekistan mərkəzij kəsəвələr şurasьnьņ fikir tarqatucьsь

avuna вahasь

1 ajɋa		3 ajɋa		6 ajɋa		1 jьlɋa	
som	t.	s.	t.	s.	t.	s.	t.
1	10	3	30	6	50	12	—

ədrislər

Başqarma
Samarqand Nərimən kəcəsi 6.
Baş kəntər: fьrunza kəcəsi 8.
tilifun myhərrir—586
mə'syl katьв—587
вaş kəntər—17

№ 167 (1663) Çymə, 18 nci ijyl 1930-inci jьl № 167 (1663)

Qurultaj qararlarьnь—amma icigə

(„Rravda" nьņ aaş maqalasьdan)

Qurultaj pərtijə вaş jolьnьņ ɋalaвalarьnь jəkynləв, sosijalizimnьņ вytyn çəвhədə вundan soņqь hyçym pьlanьnь вelgilədi.

Beş jьllьqnь tərt jьlda; sanaatnьņ вə'zi nəv'ləridə yc və iki jьlda вəçərəmiz. Texnikə və ьqtьsadьь çəhətdən aldьn tutucь kəpitəlist məmləkətlərini eņ qьsqa tarьxь myddət icidə „quvьв jetiв etiв ketiş", qьşlaq xoçalьɋьnьņ sosijalizm asasьda qajtadan qurulьşь, məmləkətdəgi sinfii kyclərniņ jəņi tənasiвini toɋdьra jatьr. Muştumzornьņ sinif воlьв jaşavьnь jappasьɋa kəlxozlaşdьrьş asasьda tygətiş; sosьjalizm xoçalьɋьnь вevasitə quruşda kəsəвə sajuzlarьnьņ rəlini kycəjtiriş; ekryglərni tygətiş və rajonlarnь məhkəmləş—şu programmanьņ asasь punktlarьdьr.

„Biz sosьjalizm dəvrigə qadam qojdьq,—deqi ortaq Stəlin qurultajda.

Əmma, „NEP Rusьjasьnь sosijalizm Rusijəsigə ajləndirişjolьda taɋьnda həm zorraq manь'lar turadь. Kəpitəlist məmləkətləri вilən SSSR ortasьdaɋь qarama—qarşьlьqlar keskinləşməkdə, uruş təhdidi esməkdə. Qurultaj partija təşkilatlarьɋa məmləkət mudafaa quvatьnь вytyn caralar вilən məhkəmləş lazьm" degən direktifni вerdi.

Muştumzornьņ sinif воlьв jaşavьnь tygətiş, sinfii kyrəşniņ dəhşətli keskinləşyvigə səвəв вoldь. Kəlxozcьlarɋa və вətrək—kəmвaqallar ammasьɋa tajanьş, orta dьjqan вilən ьttьfaqnь məhkəmləş вilən вirgə işcilər sinfi, вaşda partija turɋan halda, şu qarşьlьqnь jeņməkdə, kəpitəlizimniņ SSSR dəgi soņqь tajanьcьnь вitirməkdə.

Partija oppurtynьstlarnь tozɋьtdь əksil ьndьlavь trotiskizimniņ qaldьqlarьn taru'mar keltirdi, „sol" qьņqajucьlarɋa və murasacьlarɋa qattьq zarвa jetkizdi. Əmma, oņ qorqьnьc, dəhşətli qarşьlьq kərsətyci muştumzor məfkyrəsini eņ kəp quvatlavcь sьfatьda partijanьņ вaş qorqьnьc воlьв qaldь. Qurultaj iki çəвhədə turuв və hər qandaj opportunizimgə nisвətən murasacьlьqɋa qarşь mərhəmətsiz kyrəşyni davam qьldьrьşɋa qarar qьldь. Partija təşkilatlarь qurultajьnьņ oņ əppəzitsijə nəzərləri вilən VKP(в) a'zalьɋьda qalьв вolmajdь, degən qararьdan əməlii xulasalarnь сьqarьşlarь lazьm.

Qurultaj' hazьrqь vaqьtda вaş qorqьnьc вolɋan millətcilik aqmacьlьqlarь və Velikarus şavinizməsigə qarşь kyrəşni kycəjtirişgə qarar qьldь. Partьja təşkilatlarь partьja milli sьjasatьnь qattьq qol вilən etkiziş, ьttьpaqcь çymhyrijətlərdə və milli vьlajatlarda jəņidən necə—necə mьljon sosьalьzьm вьnakarьtlarь jetkiziş ycyn kyrəşyləri lazьm.

'Mənə şu вyjyk vəzifələrniņ həmməsini вəçərьş faqat вytyn işcilər sinifini, şəhər və qьşlaq mihnətkəşlərini taɋьn həm əktifləş, faqat ammnь qьjьnlьqlarnь jeņiş ycyn keņ muвlezətsijə qьlьş asasьdaɋьna вəçəriş mymkin. Bundan keliв сьqьв vəzifə—вəlşəvik proletər ez—ezini tanqьdьnь aɋьn həm qattьqraq keņəjtьrьşdьr.

Qurultajnьņ ammanь sosьjalezьmnьn kəpetəlizim unsurlarь ystigə keņ hyçymdə jəņi davracaturɋan qaralarь tezlik вilən hər вir partьjalь kişigə, hər вir işci, qьzьl əskər, kəlxozcь və orta dьjdanqь вarьв jetişi lazьm. Qurultaj qararlarьnь amma işcigə etkiziş jolьdaqь hər qandaj toxtalьş, вyjyk işlər pьlanьņ əməlgə aşuv sur'ətlərini sekinlətəçək, sosьalьzьm ьqtьsadьɋa pajdьvar qurьşnьtotaçaqdьr.

„Qurultaj qararь amma icigə" şьarь—tez və zarвdar rəvişdə вəçərilişi lazьm. 16-nci qurultaj qararlarьnь amma keņligə sindiriş, sosьalьzьm qurulьşьnьņ вytyn nəvi'lərində jəņi вyjyk ьmkanь atla nь acadь.

Qurultaj qararlarьnь işləş muallaq вolmaj məhəlli şarajьt вilən вaqlanьşь mə'lym partьja taşkilatlarьdaqь işləв сьqarьş və ɋajrь məs'ələrniņ вaş jol asasьda həl qьlьşь вilən вaqlanьşь lazьm. Əkryg çymhyrii' ylkə və vьlajat kənfirinsijəsiniņ qararlarьnь əməlgə aşrьş ycyn əməli caralar kəriş lazьm. Qurultaj qararlarьnь işləş вilən mafkurəvii dərəçədə etkəzilişi laznm. Qurultaj qararlarьnь işləşdə ymyii prənprensifal ustanufkalarnь oppurtnist rohьda qoruqlandiris cuon Lenin tahlilini tarəm lijə Eik вilən almaşьlьştoɋrьsьdaqь [illegible] qarşь qat'ьj rəvişdə kyrəşy zəryr.

Əlвəttə, вu ha'da ammavьь iş qurulraj qararlarьnьņ matвuat arqalь, təgərəklərdə siminarijələrdə və partьja maarьfьnьņ вarca myəssəsələridə cuqur ergənişni saqьt qьlmaj, əksincə molçallajdь.

Partьja təşkilatlarь qurultaj və məhəlli kənfirinsijələr сьqarɋan qararlar asasьda işniņ kənkirit pьlanlarьnь вelgiləşləri lazьm. Bunьņ вəçəriliş myddətləri anьq kərsətilisin. Kişlər myвlezətsijə qьlьnьв məhəllərgə toɋrь taqsьm qьlьnsьn. Bularɋa əməlii vəzifələr вerilsin; Şu vəzifələrniņ вəçərilişi ystidən kəntrolini jolɋa salьşь lazьm. Şunьndaj' ammavьь və çamaat təşkilatlarь həm ez pьlanlarьnь partьja təşkilatlarьnьņ qararlarьɋa asaslanьв вelgiləşləri lazьm.

Qurultaj qararlarьnьņ faqat şundaj işlənişiginə' ammanьn taɋьn həm mihnətli kətərilişigə sosьjalьzьm musaвaqasь və zarьвdarcьlьqnьņ misilsiz dərəçəgə kətərilişigə jardam qьladь.

Bundaj işləniş ammanьsanaat və malьja pьlanьdaɋь opьrlьşlarnь zarьвdar tygətişkə ɋalla orьşnь zarьвdar etkəzişkə, ɋalla tajarlaşqa' kyzgi ekingə' kəlxozlardaɋь mihnətni toɋrь ujuşdьrьşɋa tartaçaq.

Partьja, qurultajь ma'rьjallarьnьņ вəlşivikərgə munasьв ujuşqan halda işlənişi eņ jaxşь zarьвdarlarьnьņ jəņidən partьjaɋa aqьв kirişigə' Partьja saflarьdaɋь Lenin вirligininņ taɋьn həm məhkəmlənişigə səвəв вolaçaq. Matвuatda' jьɋьşlarda' təgərəklərdə və ɋajrьlarda toɋrь qojьlɋan taşvьqat və tarqьвat oppurtynizmigə qarşь kyrəşniņ taqь myhim kycəjişini' sinfii duşmanɋa hyçyminiņ taɋьn həm zorajьşьnь tə'min qьlaçaq.

Cet məmləkətlərdən dьjqancьlьq asвaвlarь kelədi

MƏSKƏV, 15 ijyl. Selxozpradykt şu jьɋьn—terim kəmpənijəsi ycyn deв, cet məmləkətlərdən 1196-tə traktor вicən carьş maşьnalarь, 1076-tə atlь maşьnalar, 404-tə вicən tartьş maşьnalarь, 23.005-tə tьrma, 336 kərtyşkə kəvləş maşьnasь, 255-tə jancьş maşьnasь və 2.130 tonna kendri ip satьв aldь. Bularnьņ həmməsi hazьr SSSR gə keliв jetdilər.

Hind qozɋalancьlarь Əņglijə postlarьɋa hyçym qьlajatьrlar

Nindistandan nəmunə alьв...

LONDON, 15 ijyl. Konservatorlar gəzetəsi „Dejli Mejl" jazadь: „Misir ьnqьlaв ərəfəsidə turьвdь, vafd (millətcilər partijasь) вolsa qьral Fuadnьņ ьdarasьɋa xatьma вerişgə qarar qьldь". 21-nci ijyldə, hykymət вilən hənikarlikdən keciş jolьda vafdlar kəmpanijasь вaşlanadь. Misir millətcilərinin вu kampanijasь hind millətciləri tamanьdan etkəzilgən kampanьjaɋa kəp ginə oxşaɋanь kəвii, вytyn вritanija tavarlarьɋa nisвətən çiddii вojqot ь'lan qьlьşnь həm ez icigə alɋandьr. Konservatorlar matвuatь vaidcьlarnьņ hərəkətigə qarşь hykymət tamanьdan qat'ьь cara kərilişini tələв qьladь.

Qurallь qozɋalan tajjarlanmaqda

BERLIN, 14 ijyl. Mьlan şəhəri ystidə ucьв jyrgən ajroplanlar, şəhərgə xьtaвnamalar taşlaв, işcilərni faşьstlarɋa qarşь kyrəşgə caqьrdьlar. Xaвarlarɋa qaraɋanda, Italijanьņ kəp şəhərləridə, faşьstlarɋa qarşь qurallь qozɋalan tajjarlavcь məxfii qomьtalar işləməkdə.

Ajropalanlardan taşlanɋan xьtaвnamalarnь jerdən kətəriв alɋanda, xalq вilən pəlisə ortasьda toqunьşlar воlьв, kəp kişilər qamaqɋa alьndь.

Polşədə işcilərni qamaqɋa alьşlar

VARŞAV, 14 ijyl. Verixni selezijəniņ Domвravьski rajonьda və Varşavda işci jaşlarьnьņ namajьşlarь воlьв etdi. Namajьşlarda polşə jaşlarьɋa qarşь сьqьв' kəp kişini qamaqɋa aldь.

Birinci avɋustɋa tajjarlьq başlandь

ISTOKHOLM, 14 ijyl. Şvetsija kəmpərtijəsьnьņ mərkəzii qomь, maxsus xьtaвnama сьqarьв, işcilərni вirinci avɋust kynidə kəpitəl uruşьɋa, faşьstlarnьņ taçavuzьɋa qarşь сьqьşɋa caqьrdь. Xьtaвvnama işcilərni Hindistan ьnqьlaвьɋa jardamɋa və SSSR ni mudafaaɋa caqьradь.

Bengalijədə musulmanlar вilən hindlar ortasьda çiddii toqunьşlar воlьв etdi

ЬSTAMBUL, 15 ijyl. „Səvil ənd Militəri gəzit" niņ xaвarьɋa qaraqanda, çənyвi Vəziristanda 4 miņlik ətrəd tyzildi. Sararoga postь qozɋalancьlardan qolьdan ketkən вolsa həm, ular şu post rajonьda hərəkət qьlajatьrlar. Baş kətərgən qəвilə qьşlaqlarьɋa hərвii ajroplanlar tamanьdan 17 tonna вomвa taşlandь.

Maxsudcьlar qəвiləsigə qaraşlь kişilərdən təşkil tapqan və 1500 nəfərlik вaşqa ətrəd kotkoj postьɋa hyçym qьlajatьr. Gəzitə „вaşqa tьncsьz rajonlarnьņ həm вaş kətəriв, вirləşkən halda hykymətgə qarşь сьqьşlarьɋa xavf вar" deв kərsətədi Matвuatnьn kejingi xaвarlarьdan, hind—afɋan cegərəsidəgi ahvalnьņ favqal'adda çiddii ekəni вilinməkdədir.

LONDON, 15 ijyl. Ɋarвьь Bengalijada hindlər вilən musulmanlar ortasьdaɋь ьxtьlaflar çiddii tysgə kirməkdə. Bə'zii xaвarlarɋa qaraqanda,, вir qança çajda ahval nuqul grazdan uruşьɋa əjlənməkdədir. Hyçym qьluvcь tərəf həmə dejərlik musulmanlar воlьв, ularnьņ вu hyçymi kəprək hina sodxorlarьɋa qaratьlɋandьr. Çanglidə 9 çandan ьвarat вir hind ajьlasь sojьlьв, ularnьņ yji çəsədləri вilən вirlikdə kyjdiriв taşlandь. Həməsi воlьв 14 hind və 4 musulman eldirilgəndir. Jaradarlar jyzləв hьsaвlanadь 53 kişi qamaqɋa alьndь. Gəzitaniņ səzigə qaraɋanda, Çangligə вarьlɋan əskərlər вu çajdaɋь topalanь tygətişgə „qadьr вolmaвdьlar". Şunьn ycyn jəņi əskərlər juвarьlɋandьr.

[illegible], qazəl frontcьlar aqьr salьqqa qarşь namajьş etkəzədilər

Sirgiвel işcilərni eldirişdə qatnaşqanьnь ьqrar qьldь

BERLIN, 13 ijyl. 1925-nci jьl nьņ maj ajьda вolɋan qanlь vaqьalar munasaвatь вilən Kipinkdə (Berlin jaqьnьda) sod вaşlandь. Sodda, 6 ajɋa qamaqɋa hykym qьlьnɋan kəmmynist Şvarts və Bilkələrniņ işi kərildi. „Berlin pəlisə вaşlьɋь Sergiвel вirinci majda kərilgən caralarnь toɋrь deв tapadьmь?" degən savalɋa, sod rəjisi:" sodda вundaj savalɋa orun joq" deв çavaв вerdi.

Sodnьņ вu pəzitsijəs i Sirgiвelgə mudafaacьlarnьn və əjвdarlarnьņ вytyn savallarьdan qacьşɋa imkan вerdi. Mudafaacь eziniņ nutqьda: pəlisə вaşlьɋь Sirgiвel 23 kişini eldirişni təşkil qьlьşda eziniņ əjвini ьqrar qьlьɋanьnь əjtiв etdi. Əgərdə—dejdi mudafaacь—Sirgiвel şu səzlərim ycyn meni çavaвgərlikgə tartmasa, u eziniņ əjвini ьqrar qьlɋan вolaçaq.

Bytyn ьttьfaq kəmmənist (вəlşevik)lər pərtiləsiniņ mərkəzii qomьtasьɋa

Pərtijəniņ paxtakarlikni rьvaçlandьrьş jyzəsidən сьqarɋan qararьnьņ вəçərilişi toɋrьsьda RAPORT

Əzвekistan paxtakarligini tikləş və rьvaçlandьrьş işidə вulturɋь jьlɋaca qolьmьzɋa kirgən kəttə-kəttə juturlar, Əzвekistandaɋь paxtakarlikniņ uruşdan вurunɋь mьqdarьnь əncə arqada qaldьrdьlar. VKP(в) Mərkəzqomьnьņ qararь paxtakarligimizni rьevaçlandьrьşɋa jəņi asaslarnь saldь və şu toɋrьsьdaɋь işimrzniņ favqul'adda zor syr'ət вilən ketişini şərtlədi,

VKP(в) məkrəzqomь qarar сьqarɋandan вujan вir jьl etdi.

Şu qararnь qat-ьь вəçəriş asasьda вiz paxtakarligimizni rьvaçlandьrьşda kəttəginə tutuqlarnь qolɋa kirgizdik'ki jutuqlar вizni, ьttьfaq sanaatьnьņ paxta ьhtьjaçьnь qandьrьşɋa və unь cet ellərgə вaɋlь вolьşdan qutulьşɋa jaqьnlaşdьradь. Bu nərsə—VKP(в) Mərkəzkomь сьqarɋan qararnьņ eņ myhim qьsьmlarьdandьr. „Paxtakarlikniņ şu вeş jьl icidə rьvaçlanьşь, paxta majdanьnь keņəjtiriş və paxta hasьlьnь artdьrьş işidəgi вytyn ьmkanijətlərimizni eņ kəp mьqdarda ıəzlətiş jolьdan вarьş lazьm'ki вundan maqsad—вeş jьllьq axьrьɋa вarьв, toqumacьlьq sanaatьmьznь cetdən kirtilyci paxtadan qutqazьşqьna вolmaj, вelki toqumacьlьq sanaatьmьznь taɋьn həm keņəjtiriş ycyn zəryr zapaslarɋa malik вolьşdьr".

VKP(в) mərkəzqomь вergən vəzifəniņ вəçərilişi вiz tamandan, sosьjalьzьm sektorьnьņ qьşlaq xoçalьɋьda tutqan ornьnь artdьrьş asasьda; paxta sofxozlarьnь kəpəjtiriş, вatrak—kəmвaqal və orta dьjqan xoçalьqlarьnь kəlxozlaşdьrьş asasьda; hasьlnь artdьrьş ycyn kyrəşyv və вytyn paxtakarligimizni ьçtьmaьь qajtadan quruş asasьda вardь'ki вu nərsələr həm məzkyr qararnьņ vəzifələridən keliв сьqadь. „SSSRnь iudyctriləş planьdan keliв сьqa turɋan paxtakarlikni rьvaçlandьrьş pьlanlarnьņ вəçərilişi" faqat qьşlaq xoçalьɋьnьņ gajtadan qurьş asasьdaɋьna mymkindirkii, вu nərsə paxtakarlik xoçalьɋь sosьjalьzm sektəriniņ əncəginə kycəjişigə, sofxoz, kəlxoz qurьlьşьnьņ esişigə, kəperətsijəniņ məhkəmlənişigə və jer-suv tyzilişiniņ etkəzilişigə asaslanɋan вolьşь lazьm".

Pərtijə mərkəzii qomьtasьnьņ Əzвekistan ycyn dat'ьь əhəmijəti вolɋan şu qararь сьqarьlɋandan вujan etkən вir jьl icidə' VKP(в) mərkəzqomь Orta Asja вujrasь və ez kəmpartьja mərkəzqomьnьņ rəhвərligi astьda, ьttьfaq proletarьjatьnьņ və ezвekistandaɋь вarca partьja təşkilatlarьnьņ eņ əktif qatnaşь вilən, ammanь mərkəzqomnьņ paxta toɋrьsьda сьqarɋan qararьnь вəçəriş ycyn keņ muвlezətsijə qьlьş asasьda—вəlşəvik ekini etkəzildi. Dьjqan xoçalьqlarьda, həmdə sofxozlarda kontraktatsьja qьlьnɋan və ekilgən paxta 910 miņ hektərgə jetdi. Bu nərsə, вultur kəntirəktətsijə qьlьnɋan mьqdarɋa nisвətən 190—195 miņ hektər aşьq esimni вerədi. Asasan вu osişni, əncəginə jerlərniņ jəņi soɋarьlьşь hьsaвьdan (şu çymlədən вu nərsə kəttə qurulьş nəticələridəndir); paxtadan вaşqa ekinlərni suvlь jerlərdən sьqьв сьqarьş, suvdan fajdalanьşьnь muvafьq jolɋa qojьş və ɋajrьlar hьsaвьdan вoldь. Paxta haslь ycyn kyrəşyv nəticəsidə, jənii ezвekistan dalalarьda 2750, dana tiraktirniņ (hər вiri 10 at kycigə malik dep hьsaвlaqanda) işlədi. 222 miņ hektər paxtakar jergə meneral uɋutlarьnьņ salьnьşь. paxtadalalarьɋa xьzmat qьluvcь agraoɋm xadьmlarь sanьnьņ faqanpaxta kəpirətsijəsi jolьdaɋьna 186 dan 611 təgə jetkizilişi, 90 miņ hektər jerdə agrokəmpleks işləriniņ etkəzilişi, paxtanь ammavьь rəvişdə yc mərtəвə carьş вojьnca вirinci mərtəвə ujuşьв etkəzilə jatqan kyrəş nəticəsidə,—paxtanьņ вu jьl kytylyci haslь вulturɋьɋa nisвətən on вeş pirəsənt artьşь вir hektərdəgi, haslьnьņ 932 kelogramdan 1082 kelogramgəcə jetişi kytilədi.

Şu xoçalьq jьlь nətiçəsidə və ьttьfaq toqumacьlьq sanatьɋa, вultur tajjarlanɋan 543 miņ tonna ornьɋa, 955 miņ tonna xam paxta вerişimiz lazьm.

Bundaj вyjyk jutuqlar, partьjanьņ məmləkətni indystirləşkə qaratьв tutqan вaş jolьnь qat'ьjan əməlgə aşrьş aqьвatь воlьв, вiz tamandan, sofxoz, kəlxozlar və maşьna-tьraktьr stansalarьnь kəttə tezlik вilən kəpəjtiriş asasьda jyzəgə сьqьlar. Sofxozlardaɋь paxta majdanь вultur 4—5 miņ hektər edi, вu jьl 29 miņ hektərgə jetdi. Kəlxozlardaɋь paxta majdanь çymhyrijətdəgi вytyn paxta majdanьnьņ ycdən вirini təşkil qьladь. Nьhajat, paxta rajonlarьda 7 tə maşьna-tьraktьr stansalarь tyzildi.

Paxtakarlikni rьvaçlandьrьşdaɋь вyjyk jutuqlar, sofxoz və kəlxozlarnь kəpəjtiriş, kəmвaqal вətrəklər ammasьnь ujuşdьrьş, orta dьjqan вilən ьttьfaqnь məhkəmləş, kəmвaqal və orta dьjqanlarnь işləв сьqarьş asasьda kəpləв kəperətifləş və muştumzorɋa qarşь qat'ьь kyrəşyv asasьda qolɋa kirdilər.

Kəmвaqal-вətrək və orta dьjqan ammasьnь ɋalla və sanaat mallarь вilən tə'min qьlьş jaxşьlandь və kycəjtirildi,

VKP(в) mərkəzqomьnьņ vəzifəsini əməlgə aşьruv jyzəsidən etkəzilgən вir qatar caralar (təçrivə işiniņ keņəjtirilişi, uruqcьlьq, qajraqьь paxtakarlikni rьvaçlandьrьş, jersuv tyzilişi, uzaq myddətli kəntrəkatsьjanь kəpəjtiriş və ajrьlar) ɋa toxtatьlьв olturmj əjtiв etişini zəryr dep hьsaвlajmьz,ki вu işimizdə, ajnuqsa kəlxozlaşdьrьşnь etkəzişdə kəpkinə xatalarьmьz вoldь.

VKP(в) mərkəzqomь вergən vəzifəni вəçərişniņ вirinci jьldaɋь muvaffaqьjatlar, şu jьlnьņ və вytyn вeş jьlnьņ paxta pьlanьnь вəçəriş jolьdaɋь вundan kejin həm вola turɋan kyrəşni zə'iflətməjəçək.

Şu programmanь tə'min qьlьş ycyn вundan kejində həm VKP(в) mərkəzqomьnьņ paxtakarlarьnь ɋalla və sannat mallarь вilən və mal avqatь вilen toxtavsьz tə'min qьlьв turuşda, suv qurulьşьnьņ kycəjişidə tirəktir və dьjqancьlьq maşьnalarь вilən ystyn və ez vaqtьda tə'min qьlşdaɋь jardamьnь və nьhajat' ьttьfaqnьņ eņ jaxşь proletarlarь və mytaxassьslarь çymləsidən вolɋan sьnalɋan və сьnьqqan kədirlər вilən jardam qьlьşьnь kytiв qalamьz.

VKP(в) mərkəzqomьnьņ rəhвərligi astьda işci-dьjqanlar keņ ammasьnь muвlezətsijə qьlьş asasьda вizni cet ellərgə вaɋlь воlьşdan qutqaza turɋan və toqumacьlьq sanaatьnьņ esişi ycyn zəmin toɋdьraturɋan jəņi paxta proɋrammasь şyвhəsiz вəçəriləçəkdir.

Əzвekistan jer işjəri kəmesəri NEMTISUVЬC.

Əzвekistan kəlxoz sentiri: ЬBRAHЬMЬF.

Əzвek paxta sajuz: BISEROV.

VKP(B)XVI-QURULTAJЬDA

Qajtadan qurьş dəvridə kəsəвə sajuzlarьniņ rolь

ORTAQ ŞIVERNIK DƏKLƏDI

ئورتاقلار، پەرتىيەمىزنىڭ 15نچى قۇرۇلتايىدان 16نچى قۇرۇلتايىغاچا، س-س-س-ردەگى كەسەبە حەرەكەتى رىۋاجلانىشنىڭ كەتتە ۋە مۇھىم دەۋرىنى ئۆتكەزدى. كەسەبە حەرەكەتەنىڭ ئۆتكەن رىۋاجلانىش يىللارىدان حاسىل بولغان سابافلار، س س س ر ئىشچىلەر سىنفى ئۆچۆنگىنە ئەمەس، بەلكى بۇتۇن بەينەلخالق پرولىتارىياتى ۋەجاھان ئىنقىلابى حەرەكەتى ئۆچۆن ھەم زور سىياسى ئەھەممىيەتكە ئىگەدر. 15نچى قۇرۇلتايىدان 16نچى قۇرۇلتايىغاچا بىز پرولىتارىيات سوسىيال ئوجۆمنىڭ، مەملەكەتنى ئىندوستىرلەشنىڭ، قشلاق خوجالىغىنى كوللىكتىفلاشنىڭ، مەدەنى ئىنقىلابنى كونەرشنىڭ كەتتە دەۋرىنى وەبەينەلخالق ئىنقىلابى حەرەكەتدەگى بۇيۇك ۋاقىعالارنى كورب ئۆتكەزدىك. حازر ئۆتكەزب تۇرغانىمز پەيتنىڭ ماھىياتى، ئورتاق ئىستەلىن ئوز دەكلادىدە توغرى ئەيتب ئۆتكەنچە سوسىيالىزمنىڭ بۇتۇن جەبھەسىدەگى كىڭ ھۇجۇمدەن ئىبارەتدر.

بولشىۋىك ھۇجۇمىدە، عامماۋى ئىشچى تەشكىلاتلارىنىڭ، بىرنچى گەلدە كەسەبە سايۇزلارىنىڭ رولى بۇتۇن بويى بىلەن كىلب چىقادى. چۇنكى كەسەبە سايۇزلارى پرولىتارىياتنىڭ كەپتەلىزمگە ھۇجۇمنى كىڭەيتىرشنىڭ ئىڭ مۇھىم بولىمىدر. بۇيۇك ئوزگەرش ۋە سوسىيالىزم بۇتۇن جەبھەلەر بوينچا كەپىتەلىزمگە ھۇجۇم قىلب بارا ياتقان بر دەۋردە، س-س-س- كەسەبە حەرەكەتىنىڭ ئىسكى رەھبەرلىكى، پرولىتارىيات دىكتاتوراسىنىڭ قايتادان قۇرش دەۋرىدەگى ۋەزىفەلەرىنى ئاڭلاش ئۆچۆن ناقابل بولىب چىقدى وە كەسەبە حەرەكەتىنىڭ بۇتۇن ئاساسى مەسئەلەلەرىدە لىنىنگە قارشى پەزىتسىيەنى ئۆتدى. خوش، بۇقاندای واقىعە بولىشى مۇمكىن. بۇ مەسئەلەگە ئاچىق وە قاتعى جاواب بىرب ئۆتىش كىرەك.

kəsəвə sajuzlarьdaɋь oņ opportunьzьm вilən kyrəşyv

بۇ جاوابنى بز پەرتىيە قۇرۇلتايىدا ئومىسكىدەن كۆكەن ئىدىك. لىكن، تومسكى ئوزىنىڭ نۇتقىدا ئوزىنىڭ كەسەبە حەرەكەتدەگى خاتالارىنى شۇواب ئۆتدى. ۋ. تس. س. پ. س. ئىسكى سەستەفىدەگى ئوپپورتۇنىست رەھبەرلىك گروھى، پرولىتارىيات دىكتاتوراسىنىڭ قايتادان قۇرۇش دەۋرىدەگى ۋەزىفەلەرىنى وە كەسەبە سايوزلارىنىڭ شۇندان كىلب چىقاتۇرغان ۋەزىفەلەرىنى ئاڭلاشغا ناقابل بولىش بىلەنگىنە قالماين، بەلكى كەسەبە سايۇزلارىنىڭ ئىشىنى قايتادان قۇرۇشدا پەرتىيەگە قارشلق كورسەتكەنىنى تەسادىفى دىيىش مۇمكنمى؟ رەھبەرلك، كەسەبە سايۇزلارىنى پەرتىيەگە قارشى قويىشداى لىنىنگە قارشى يولنى ئالب بارغانى تەسادىفمى؟ يوق، تەسادىفى ئىمەس. پەرتىيەنىڭ بۇتۇن تەئرىخى، پرولىتار ئىنقلابىنىڭ ھەر خىل دەورلەرىدە ۋ. ك. پ. (ب) ئىچىدە يۇز بىرگەن بۇتۇن ئەپپەزىتسىيە گروھلەرى، ھەر قاندای شەكلدە بولسا ھەم، كەسەبە سايۇزلارى توغرىسىداغى مەسئەلەنى قويىب ئۆتدىلەر، دىب ئۆرگەتەدى چۇنكى، كەسەبە سايۇزلارى پرولىتار دىكتاتوراسىنىڭ سىستىمەسىدە ئىڭ كەتتە دەستەكدر؛ چۇنكى ئىنقلابىنىڭ حەرەكەت قىلوچى كۆچلەرىگە باھا بىرشدەگى وە پرولىتار دىكتاتوراسىنىڭ ئاساسى مەسئەلەلەرىدەگى خاتالار، مۇقاررار رەۋشدە پرولىتارىيات عامماۋى تەشكىلاتلارىنىڭ رولى وە ۋەزىفەلەرىگە باھا بىرشدەگى خاتالارغا ئالىب بارادىلار.

ئوڭلارنىڭ كەسەبە سايۇزلارىداغى بۇتۇن پرىنسىپال خاتالارىنى ئىسبات قىلب ئولتۇرشغا حاجات يوق: ئۇلار ھەم عۇمۇمى نەزەرى عەكس لىنىن ئوستونوفكەلەرىدەن كىلب چىقب، مەحكەم باغلانادىلار. حاقىقاتان، راقاملار نىمەنى كورسەتەدىلەر؟ پەرتىيە مەملەكەتنى تىز سۇرعەت بىلەن ئىندوستىرىلەشكە قاراب يول ئۆتدى.

ئوڭ ئوپپورتونىستلار بولسا، تار جايلاردان توختاب ئۆتىشنى تەكلىف قىلدىلار، ئىندوستىرىلەش سۇرعەتلەرىنى توسدىلار. كەسەبە سايۇزلارى ئىچىدەگى ئوڭ ئوپپورتونىست رەھبەرلىگى، ئىسىلدە، حمايا قىلاكسىبەلەرىنى ئىشلەب چىقارش ۋەزىفەلەرىگە قارشى قويىشغا كوز ئۆتدى؛ تارتىبىخ مانفاعاتلارىنى حىمايا قىلىشدا گورندى. ئوڭلار حاقىقاتدا بۇ مەسئەلەدە، ئىشچىلەر مانفاعاتىنى پرولىتارىيات دىكتاتوراسىنىڭ مانفاعاتلارىغا قارشى قويىش، دىگەن مىنشىۋىك پەزىتسىيەسىنى ئىشغال قىلدىلار. پەرتىيە: «كەسەبە سايۇزلارى، ئىشلەب چىقارشغا قاراب يۇز ئوگورا» شعارىنى مايدانغا ئاتدى كەسەبە حەرەكەتدەگى ئوڭلار بولسا تروتسكىزم ئىزىگە كوچب، كەسەبە سايۇزلارىنى حەربى كوممونىزم دەورىگە قاراتب بۇردىلار. ئولار «نەپ» نىڭ، كەپىتەلىزمگە قارشى بۇتۇن جەبھەدە قاتعى ھۇجۇم قىلىشنى ئەلبەتتە قوشوچى سىياسات ئىكەنىنى تۇشۇنمەگەنلەرىنى بلدردىلەر. پەرتىيەگە قارشى رەۋشدە ئوڭلار، ئوزلەرىنىڭ، مۇشتومزورنىڭ سوسىيالىزمغا ئوسب كىرشى، دىگەن يولىنى، سوفخوز وە كولخوزلار قۇرلىشىغا ئىشانماسلىقنى ئورتاغا قويدىلار؛ كەسەبە حەرەكەتى ئىچىدەگى ئوڭ ئوپپورتونىستلار بولسا، شۇ نەزەرىيەگە ئاساسلانب، كەسەبە سايۇزلارىنىڭ قشلاقداغى ئىشىگە يەتەرلىك باھا بىرمەدىلەر.

(داوامى بار)

2.000 kişi qatnaştь

Berlin' 14 ijyl. Nirotdaɋь kəmyr kanьda partlaş vaqtь la elgənlərniņ kəmiş mərasimidə 20.000 mehnətkəş iştirakь qьldь. Bylar ortasьda kompartijanьņ xьtaвnamalarь tarqatьldь. Pəlisə вuradarlar gəвrigə elgənlərniņ ajьla a'zalarьdan вaş alarnь qojmadь. Rur vьlajatь, Selezija, Primaskof rajonlarnьn işcilər diligatsijələri və Germanija kompartija mərkəzqomь tamanьdan qəвir ystigəgyl dəstələri qojьldь.

Pəlisə, poplardan вaşqalarɋa natьqlar səzləşkə ьçazat вerməi. Kəmiş mərasimidə iştirak qьluvcьlar ortasьda jyzlərcə ervə xatьnlar вihəş вojьв jьqьldьlar.

Birinci avɋustɋa tajjarlьq

NIJO-JORK, 14 ijyl. Şьmalь Amrьqa qoşma ştatlarьnьņ kompartijasь, kəsəвə вirilginiņ ьnqьlaвь legasь, negr işcilərniņ ьnqьlaвь təşkilatь və вaşqa işci təşkilatlar, imperializmgə qarşь namajьş kyni вolqan вirinci avɋust kynigə tajjarlana вaşladьlar.

Faşьstlarnьņ jyryşi tygəldi

HELSINGFORS, 14 rjyl. Faşьstlarnьņ jyryşi tygəldi. Senatorlar majdanьda faşьst ətrədlərni səjimniņ вurzuazьja pərtijələri vəkilləri və вaş qomandan Valenius вaşda вolɋan halda alьь hərвii hykymətdarlarnьņ vəkilləri qarşь aldь. Çymhyrijət rəjisi faşьstlarɋa təвrik nutqь вilən muraçaat qьldь. Kecqurun faşьstlar Helsingfors-dan çenəgən вolsalar həm faşьstlar ьstaвь qaldь.

Fin faşьstlarnьņ вaşlьɋь Kosolo Şved çurnalьstlarь вilən səhвət qьlɋan caɋda faşьstlarnьņ вundan kejin qьlaturɋan işləri toɋrьsьda вerilgən savalɋa çavaв вeriв dejdi: Biz kəp vaqt kytiв otьrmajaçaqmьz Hykymətniņ təklifi qaвul qьlьnsa—jaxşь. Вьraq, вiz kəmmynizmni joqatьş toɋrьsьdaqь qarardan kejin вu qararnьņ əməlgə aşrьlajaçaqьnь kytəçəkmiz".

SSSR nin Finləndijədəgi muxtar vəkalətxanasьnь pəlisə məhkəm rəvişdə muhafaza qьlajatьr.

ORTAQ JƏKOVLЬV DAQLADЬNЬN DAVAMЬ

V.K.P.(B) XVI-QURULTAJЬDA

Kɵlxozcьlьq hərəkəti və qьşlaq xoçalьqьnьŋ kɵtərilişi

Istalin, kalenin və arçnikidzə ortaqlar qurultaj zalьdan cьqьв kelejatьrlar

(باشی 165 هم 166نچی سانلاردا)

خوش، گەپ نەمەدە؟ گەپ شۇندا،کی کەتتە خوجالقنىڭ ئۇستۇنلکلەری، برنچی باھاردا یاق، کولخوزداغی کەمباغال کیلمەسنی ئورتا دیھقاننىڭگە تارتب یەتکەزشکە وە شۇ بیلەن بر واقتدا ئورتا دیھقان کیلم دەرەجەسنی هم کوتەرشکە ئمکان بیرە یاتر.

مەنە شۇ سەبەبلی، ئورتا دیھقان کولخوزغا بارا یاتر. شۇ سەبەبلی، س.س.س.ر دەگی کەتتە خوجالقنی ئۆسدرشنىڭ یولی، ئامرقاداغی کەتتە خوجالق توغدرش یولدان تارقاتلادی.

Ərtel a'zalarь ortasьdaqь tekizsizlik toƣrьsьda

مەسئەلەلەرنىڭ ئەندەگی گروھی، ئەرتیل ئاعزالارنىڭ تەکسسزلك مەسئەلەسگە عایددر.

بۇ یەردە پرینسپال تامان ئاب-ئاچق. کولخوز ئچدە (ئەگەر مۇعتەدل کولخوزنی ئالساق)، مۇشتۇمزور یوق. فاقات ئاییرم حادسالارداغنا مۇشتۇمزور بران باھانا بیلەن کولخوزغا ئوتب ئالغان وە ھەلی ئۇندان تازالانب چقارلماغاندر. بۇ دیمەك، کولخوزدا ئکسپلەتەتسیە مۇناسابەتی هم یوق. ئەمما کولخوز ئچدە کەمباغال بیلەن ئورتا دیھقان ئورتاسداغی تەکسسزلك، ئاساسی ئشلەب چقارش ئاسبابلاری عۇمۇملەشکەن بولسادا، ھەلی ساقلانماقدا، چۇنکی، ئورتا دیھقانداغی یەککە خوجالق قسمی کەمباغالغا نسبەتەن کوبرەك. شۇنىڭ نەتیجەسدە کولخوز ئاعزالارنىڭ باعزلاری (کەمباغاللار) مەیدە خۇسوسی مۇلك ئیگەلگی خۇرافاتنی تیزرەك، باعزلاری (ئورتا دیھقانلار) سیکنرەك بیرەجەکلەر. باعزلاری مۇشتۇمزور تەئسیرگە کوبرەك، باعزلاری ئازراق بیرلەدلەر. باعزلاری خوجالقنىڭ خۇسوسی قسمداغی ئوسش ئیمکانغا قاراب کوبرەك، باعزلاری کەمرەك تارتلادلار. ئەرتیلدەگی بۇ تەکسسزلك وە شۇنىڭ نەتیجەسدە، کەمباغال وە ئورتا دیھقان ئاحواللارنىڭ باشقا-باشقا بولشی، ھەلی ئەنچەگنە واقت داوام قلاجاق. چۇنکی بز، ئەرتیل ئاعزاسدا قالغان یەککە خوجالق قسمنی قاندایدر ئاشغچ مەئموری تەرتیبدە ئوگەتەمەکچی ئیمەسمز.

بۇ توغردا تیزسلەر قۇیداغلارنی ئەیتەدلەر:

«دیھقان ئەرتیلگە کرگەن واقتدا، هر قاندای یەککە مەلەکە ۋە مانفاعاتلاردان، عۇمۇملەشکەن خوجالق یاندا قوشمچا رەوشدە ئۇز خوجالغنی یۇرگزش (سگر، قوی، تۇش، ئۇی یاندداغی پالز) دەن، چیندەن ئشلەب تابقان پۇلنی ئوزبکەخاشلاش ئمکانیەتدەن ۋاز کیچشنی تەلەب قلش، مەرکسزم ۋە لینینزم ئەلفبیسنی بیلمەسدەن چقارش بولادی.

بز، کولخوز ئاعزاسی بولغان کەمباغال وە بەترەکلەر یاردامغا تایانب، کیلمنك عۇمۇملەشکەن قسمنی بۇتۇن چارالار بیلەن کوپەیترش ئشنی کیگەیترمەکچمز. بۇ نەرسە یەککە کیلمنك بۇتۇن کیلم ئچدەگی حسسەسنی شۇبھەسز کەمەیترەجەك. شۇندای قلب، ئەرتیل ئاعزالاری ئورتاسداغی تەکسسزلکنی سیکن-سیکن یوقاتاجاق، شوسەبەبلی بۇ ئشنی شاشماسدان، عەسەبلك کورسەتمەسدەن، خوجالقداغی عۇمۇملەشکەن قسمنىڭ ئوسشگە مۇۋافق ئوتکەزش کیرەك.

Bətrək və kəmbaƣal gyryhləri toƣrьsьda

بۇ پرینسپال ئاحواللار بۇیۇنچە، کولخوزلارداغی کەمباغاللار گروھنی قایدا وە قایسی حادیسەلاردا ئۇیۇشتیرش کیرەك، دیگەن جاۋاب بولب ئوشەدیلەر. تیزیسلەر بۇ مەسئەلەگە قۇیداغچا جاۋاب بیرەدیلەر: «کوللکتیو خوجالقلارنىڭ دەستلەبکی فورمالاریداغی کەمباغال گروھلەرینك ئشی، یاخشلانشی وە کوچەیشی لازم. چۇنکی کەمباغاللارغا دایانغاندا، ئیك سادداشەکلدە بولغان ئۇیۇشمالاردان، کولخوزنىڭ یوقاری باسقچیغا ئوتش تەئمین قلمنا ئالادی. کولخوزلارداغی پەرتیە تەشکلاتلاری کەمباغال گروھلەریدەگی ئشنی شۇندای قویلشنی تەئمین قلشلاری لازم کی ئۇلار کەمباغاللار مانفاعاتنی حمایا قلش بیلەنگنە قالماین، ئشچلەر سنفی ۋە قشلاق کەمباغاللارینك وە ئورتا دیھقان بیلەن ئتتفاقی مەحکەملەنشگە هم یاردام قلسنلار.»

بۇ دیمەك، بیرنی برگەلەب ئشلەش شرکەلەریگە ۋە ئەرتیللەرنىڭ مەعلوم قسمىغا (قاندایدر بر سەبەب ئارقالی مۇشتۇمزور تەئسیری ئوتب، عۇمۇم ئستحسالاتنىڭ خۇسۇسی تۇپلانش ئۇچۇن ئستیفادا قلمش قورقۇنچی پەیدا بولغان چاقلاردا) زور بیرش؛ شۇ بیلەن برگە، ماخسوس کەمباغاللار گروھی بولماغان کولخوزلارداغی کەمباغاللار ئورتاسداغی ئشنی کۇچەیترش، کیگەیترش کیرەك.

کەمباغاللار ئورتاسداغی ئش تەجریبەسی، کولخوز عۇمۇمی یغیلشنىڭ کەمباغاللار گروھی تامانیدان ئالماشدیرلشی، کەمباغاللار گروھی کولخوزنىڭ ئورتا دیھقانغا نسبەتەن مەئموری چارا کورەتۇرغان کوللیکتیوی دیریکترگە ئەیلەنشی ئۇچۇن یول قویماسلق؛ کەمباغاللار گروھنی تاقسیمات ئیدارەسگە ئەیلەندیرش مەیللەریگە قارشی کۇرەش کیرەك (ھەممە برگە ئشلەگەن چاقدا، کەمباغاللار گروھنىڭ بر ئوزی تاقسیم قلسا بولمایدی).

فاقات، شۇ خاتالاردان قاچش مۇمکین بولغانداغنا کەمباغاللار بیلەن ئشلەش ماقسادغا ئالب بارادی، یەعنی شورا حاکمیەتنىڭ قشلاقداغی ئاساسی تایانچی بولغان کولخوزچىلارنىڭ رولینی مەحکەملەش بیزەسدەن، کەمباغاللارنىڭ بیواستا مانفاعاتلارینی حمایا قلشغا یاردام ئیلاجاق.

Kɵlxozcьlarnьŋ jəkkə xoçalьqlar bilən ɵz-ara munasabatlarь toƣrьsьda

ئایرم رایونلاردا یەککە خوجالقلارغا نا توغری قاراش وە ئۇلارنی «ئال-کیمش»لەر دیگەن نەرسەلەرنی کوردك. بۇ نەرسە بیر هم کولخوزچىلارغا، هم یەککە خوجالقلارغا زیانلك بولغان حالدا، یەککە خوجالقلارنىڭ نورمەسنی کیسشدە؛ یەککە خوجالقلار کوزدەن ھەیدەب قویغان یەرنی کولخوزچىلارغا بیرشدە؛ مەحەللی ئیدارالارنىڭ یەککە خوجالقلار ئورتاسدا ئشلەشدەن، پلاننی یەککە خوجالق حەولیسگە یەتکەزشدەن ۋاکیچشدە؛ یەککە خوجالقلارنی مال بیلەن (حاتتا یەترلك بولغان حالدا هم) تەئمین قلشدان نامایشکارانا واز کیچشدە کورندی. بۇندای مۇناسابات قوپال وە نا توغری بولب، کەمباغال وە ئورتا یەککە خوجالقلارنی ئیرتەنگی کۇنىنك کولخوزچىلاری دیب قاراۋچی تیزیسلەرگە بۇتۇنلەی خلاف ئیکەنلگنی ئیتب ئولتورشغا هم حاجت یوق.

«س.س.س.ر نىڭ ئیك مۇهم غەللا رایونلاریداغی قشلاق بۇندان کیین ئیکی ئاساسی قسمغا بولنەدی. بیری-شورا حاکمیەتنىڭ حاقیقی وە مەحکەم تایانچی بولغان کولخوزچىلار؛ ئیکنچی - حازرچا کولخوزغا کرشنی ئستەمەی تورغان کەمباغال وە ئورتا دیھقان خوجالقلاردر،کی بۇلارنی کولخوزلارنىڭ عامماوی تەجریبەسی، کولخوزچلق یولغا قادام قویش زەرورلگگە ئیك قسقا واقت ئچدە شۇبھەسز مەحکەم ئشاندراجاق» (تیزسلەر).

تیزسلەرنىڭ بۇ بولیمەدە، کولخوزچىلارغا تایانش شعاری، حازرغی دەوردەگی باش شعار بولبغنا قالمایدی. بەلکی شۇ بیلەن برگە، هم نەزەری، هم عەمەلی جەھەتدەن فاوقولعادەدا مۇهم بولغان ئیك مۇهم قسم بار،کی بۇ - شعارنىڭ یەککە خوجالقلار توغریسداغی قسمیدر. چۇنکی بۇلار بر دەرەجە ئاز واقت ئچدە کولخوزچلق ساری قادام قویاجاقلار.

کولخوزلار تاشقاریسدا «یارم کولخوزچىلار»، «یاوای کولخوزچىلار» دان عبارات کچکنەگنە بر تاباقا بار،کی بۇلار حاسل/قسماتنىڭ نەتیجەسنی کۇتب، شۇگاچا کولخوزغا کرمەی تۇرادلار. شۇندای «یارم کولخوزچىلار» نىڭ، کولخوزغا کرمەگەن حالدا، ساف کولخوز ئش مەتودلارینی قوللانغانلاری ئاز مۇنچاغنا ئیمەس.

قۇییداغی مسالالارنی کورك. ئورالداغی بر قشلاق شوراسدا ئیکن واقتدا، یەککە خوجالقلار بریگەدەلەرگە بولنب، هر بر بریگەدەگە قشلاق شورا ئاعزاسدان بر کشی بیرکدیرلدی وە شۇ کشی ئیکن پلاننىڭ بریگەدە تامانیدان بەجەریلشگە مەسئول قلندی. ئورتا ۋولگانىڭ لوپاتینا قشلاغیداغی یەککە خوجالقلار بۇتۇن قشلاق بولب دالاغا چقدیلار وە مارزالارنی بۇزب تاشلادیلار. ئستاوروپول ئوکروگیدەگی کوزمکە قشلاغیدا کەمباغال وە ئورتا دیھقانلار «یاوای کولخوز» تۇزدیلەر؛ بریگەدەلەرگە بولنب، بر قاتاردان ئیکدیلەر. نیگە کولخوزغا کرمەیسز، دیب سوراغانلاردا ئۇلار: «بز کولخوزنی ئاڭلامایمز، ئۇندا قاندای ئشلەش وە قاندای یاشاو کیرەککنی بیلمەیمز» دیب جاۋاب قایتاردیلار (زالدا کولگی).

ئستەلینگرەد ئوکروگنىڭ ۋیرخنی ساریتسین قشلاغیداغی یەککە خوجالقلار ئیکننی مارزاسز بر قاتاردان ئیکب، شوندان سوڭ کولخوزغا کردیلەر.

خوش، بۇلار هەممەسی نەمەنی کورسەتەدی؟

کولخوزلار ئارقاسدا، کولخوزغا کرش ئۇچۇن یەتلگەن حساب دیھقانلاردان عبارات کەتتە بر تاباقا تۇرادی. ئۇلارنىڭ کولخوزغا تیز واقت ئچدە یاکی کیچ قالب کیرشی، کولخوزلارنىڭ ئۇلار بیلەن یاخشی قوشنلق مۇناسابەتدا بولشغا وە یاردام قلشلارغا؛ خۇلاسە، «یەککە خوجالقلارنی «ئال - کیشی» دیمەگز، بەلکی ئۇلارغا یاردام قلب، بۇتۇن چارالار بیلەن کولخوزغا تارتگز» شعارنىڭ عەمەلگە ئاشیریلشغا باغلیدر.

یەککە خوجالقلارغا نسبەتەن، بۇ یەردە کورسەتب ئوتش لازم بولغان ئیکنچی پەیت - شۇ یلنی کوکلەمدە یەککە خوجالقلار بیلەن کولخوزچىلار ئورتاسدا بولغان مۇساباقانىڭ روللەر. ماتبوعاتمزدا بۇ مەسئەلەگە جۇدە ئاز دقات قلندی. کولخوزلارغا بۇتۇن خوجالقلارنىڭ قاریب تورتدەن بیری ئۇیۇشقان، دالالاردا ئیکن مایدانی کیگەیترش توغرسىدا کولخوزچىلار ئۇچۇن زور ئمکانیەتلەر ئاچلغان چاقدا، یەککە خوجالقلار هم ئۇز یەرلەری کولخوزچىلارغا کیتب قالماسن ئۇچۇن، کیچکب بولسا-دا، ئیکنگە ئورناشغا مەجبور بولدیلار.

بۇنىڭ بیلەن یەنە بر مەسئەلە باغلانغان،کی بۇ - کولخوزدان قاچوچىلار توغریسدادر. بۇلارنی نەمە قلش کیرەك، دیگەن مەسئەلەنىڭ ئەھەمیەتی ئاز-مۇنچا ئیمەس.

ئەلبەتتە، بۇیلغی کوکلەمدە کولخوزدان کیتش وەسوەسەسگە بیرلمەگەن وە خوجالقنی یەنگچە قۇروشغا تەوەککەل قلغان کشی، کولخوزدان قاچقانلارغا، گەرچی ئۇلار قایتب کیلب باش بیرسەلەر هم، ئشانماسلققا مایلدر. بیراق، سیاسی ئۇقتایی نازاردان بوندای فکرلەر، ئەگەر ئۇلار کولخوزلارنی بیکتب قویا تۇرغان بولسالار، زەرەرلیدر. بۇنىڭ ئۇچۇن قۇییداغی مسالنی ئالگز.

قۇیی ۋولگانىڭ دشنی قشلاغیدا سابق کولخوزچىلاردان 20 تەچەکشی، ئورتاق ئستەلسنىڭ «کولخوزچی ئورتاقلارغا جاواب» سەرلەوحەلی ماقالاسدان سوڭ، کولخوزغا قایتب کرش توغریسدا عەریزە بیردیلەر. کولخوزچىلار بولسا، «قاچقونچىلار»نی کەندیدات قلب ئالنسن (بۇتۇن زالدا کولگی)، ئۇلاردان ئشتەرەف بریگەدەسی تۇزۇلسن (کولگی)، ئۇلار ئاییرم ھەیدەسن، ئۇلارغا ئاییرم بریگەدە بیرلسن دیب قارار چقاردیلار (کولگی). ئەندی نەتیجەدە نەمە بولدی؟ عەریزە بیروچىلار ئشتەرەف بریگەدەسگە بارغالی کونمەی، یەککە خوجالق بولب قالاب‌بیردیلەر.

شۇ سەبەبلی، ئەرتیلگە قابۇل قلش چاغدا، بردەنبر یول قویش مۇمکن بولغان نەرسە-مۇددەتلەرنی چیکلەشدر. بەلکی، کولخوزچىلارنىڭ وە یەککە خوجالقلارنىڭ یەرلەرنی ئۇشاتماس ئۇچۇن، ئیکگە 1-2 ئای قالغان چاقدا کولخوزلارنىڭ دروازاسنی بیکتش، ئیکن مانفاعاتی یۇزەسدەن فایدالی هم بولۇر. لیکن، بۇ مەسئەلەنی مەحەللەردە تۇرب، مەحەللی شارایتغا مۇۋافق حەل قلشغا توغری کیلە تۇرغانغا ئوخشایدی. کولخوزچىلارنىڭ بۇ توغریداغی فکرلەریگە بیرلش یارامایدی. کولخوزلار دروازاسنی بیکتب قویش مەیلگە زارباه بیریشمز لازم. بز یەککە خوجالقلارنی ئیرتەنگی کۇننىڭ کولخوزچىلاری دیب قارایمز. بز، کولخوزچىلارنىڭ بۇ کۇنگی تاباقاسی یاندغا، یەنگی وە کوپ سانلی تاباقا کۇز مەۋسمدە یاڭی یول سالشی ئۇچۇن کۇرەشەمز، شۇ یەنگی تاباقا ئۇچۇن کۇرەش ئاچامز،کی یەککە کەمباغال وە ئورتا دیھقانلار بیلەن مۇناسابەتنىڭ ماھیاتی مەنە شۇندادر (ئالقشلار).

Ьxtьjarьlьq və kɵlxozdan cьqьş şərtləri

شۇلارنىڭ هەممەسی بیلەن باغلانغان نەرسە - کولخوزغا کرشنىڭ ئختیاریلغی وە ئۇندان چقش تەرتیبی توغریسداغی مەسئەلەدر.

کولخوزلاردان کوکلەمدە چقش بیلەن، ئەندی کۇزدە چقش ئحتمالنی بر-بیردەن ئاجراتش کیرەك.

کوکلەمدە چقش: بۇلار ئاسان-کولخوزغا زورلق بیلەن ھەیدەب کرگیزگەنلەرنىڭ چقشی؛ زورلق بیلەن کولخوزغا یازلغان، لیکن کولخوزغا هیچ قاچان کرمەگەن ئولك جانلارنىڭ مەعلوم بولشیدر. بۇلار هیچ قاندای زورلق یوق ئیکەننی بلگچ، کولخوزدان قایتب کیتدیلەر.

کولخوزدان چقشنىڭ ئیکنچی مۇمکن تیبی - ئشلەرنی یامان ئۇیۇشدرش، محنەت ئنتزامی یوقلغی نەتیجەسدە ئەندی بولاتورغان چقشدر. کشلەر، کولخوز حەولیسدە سەیسلەرنىڭ ئاتلاردان کوپرەك ئیکەنی کورب چقغانلاردا، بۇلارنىڭ ئالدینی ئالش ئۇچۇن بردەنبر چارا: کولخوزنی ئەدارقچا ئەپپەرەتدەن قۇتقارش وە خوجالقنی ئۇیۇشدیرش ئۇچۇن ئۇگا عەمەلدە یاردام بیرشدر بۇ حالدا، چقش توغریسداغی مەسئەلە-خوجالقنی ئۇیۇشدرش مەسئەلەسی بولب قالادی.

نیھایات، مۇشتۇمزور ئاغزیدان ئیشتب-لەتۇرغان خولاساپالار بار. مۇشتۇمزور کولخوز بیلەن ئۇرۇش ئالب بارادی. کولخوزلاردا، عۇمومی محنەت بیلەن ئیکلگەن یەرنىڭ 10 15 هیکتەرینی، ئوز ئاتی، ئوز ئاسبابلارینی، مۇشتۇمزور قاتارىغا کرگیزمەیدی، دیگەن ئەمنیەت قازغنی ئالب کیتشکە تاییار تۇرغان مۇشتۇمزور ئەگیندەلەری هم ئاز مۇنچە ئیمەس. بۇندای مۇشتۇمزور قۇیرۇقلارنی دیزیرتیر (قاچاق) دیب قاراماسلق مۇمکن ئیمەس. بۇندای دیزیرتیرلەرنىڭ هر برنگە ئستەگەن ۋاقتدا، ئوستاف تامانیدان تاقق قلندرشغا قارامای، کولخوز یەرنی ئاجراتب بیرشگە حازر تۇرشدای لیبیراللقنی، مۇشتۇمزورغا توغریدان توغری یاردام بیرش، دیب قاراشی کیرەك.

کولخوز ئوتکۇنچی حەولی ئیمەس، بۇنی هر بر دیھقان، کولخوزغا کرشدەن بۇرۇن بیلشی لازم. کولخوزغا کیرش ئختیارلغی، بولب ئالب چقب کیتش دیگەن نەرسەنی بیلدرمەیدی. کولخوزنىڭ برلەشکەن یەر فوندنی بولش سرا-یارامایدی. چقب کیتوچىلەرگە یەرنی کولخوز دالالاردان چیتدە بیرلەدی. کولخوزدان چقوچىلار بیلەن حسابنی حاسلدان سوڭ قلش کیرەك. بولنمەیتۇرغان فوندلارغا قول تیگزلمەیدی، بۇنی بز کولخوزچىلارغا غنا ئیمەس، بەلکی کولخوزغا کیرشنی ئستەگۇچی یەککە خوجالقلارغا هم ئەیتەمز (ئالقشلار).

Ərteldən kəmmynəgə

کولخوزنىڭ ئاساسی شەکلی-قشلاق خوجالق ئەرتیلی بولب، بۇ نەرسە کولخوزچلق رۇۋاجلانشنىڭ حازرغی دەۋردە ئیك یەگی نەرسەدر. بۇندا ئشلەب چقارشنىڭ ئاساسی ۋاستالاری عۇمۇملەشکەن ۋە ئاساسی عۇمۇملەشکەن خوجالق، مەعلوم دەرەجەدە قوشما یەککە خوجالق بیلەن (ئورتا دیھقانغا مۇۋافق شەکلدە) قۇشلادی. شۇ بیلەن برگە، بۇنداغی کیلمنك عۇمۇملەشکەن قسمنی بۇندان کیین هم ئوسدرب باروش شەرت قلنادی، ئەرتیلدەگی کیلمەلر ئاساسان: ئەرتیل ئاعزالاری وە عائلەلارنىڭ محنەتنگە قاراب بولنەدی.

بیرنی برگەلەب ئشلەش شرکەتلەری-ئەرتیلنىڭ ئونشلی شەکلدر. بیرنی برگەلەب ئشلەش شرکەتلەرنىڭ ماھیاتی نەمە؟ بۇندا، ئشلەب چقارش ئاسبابلاری عۇمۇملەشمەیدی یاکی دۇرۇسترەك ئەیتسەك، فاقات دالا ئشلەری ۋاقتیداغنا عۇمۇم ئورتادا برگە ئشلەتلەدی. بۇنداغی کیلم، عۇمۇمی محنەتگە قاتناشقان شرکەت ئاعزاسنىڭ مۇلکگە قاراب بولنەدی. شرکەتنىڭ فاقات ئەرتیلگە ئۇتوچی دەۋر رەۋشدەگنە بولشی مۇمکن شۇ سەبەبلی بۇ فورما بر ئاز ۋاقتقاچا بیر قاتار مانتوبانچی رایونلاردا وە مللی رایونلاردا کوپلەب قوللاناجاق.

ئەندی، کوممونە ئەمەدەن عبارات بولشی لازم؟ ئەۋۋەلدە کوممونە، عۇمۇمی ئۇی وە ئۇندا بۇتۇن نەرسە تەگس، دیب تەعبیر قلندار ئیدی. ئەندی ئش، عۇمۇمی ئۇی وە تەگس تاقسمدا ئیمەس، چۇنکی، کوممونست جەمعیەتنىڭ برنچی دەۋرەدە هم، محنەت ماحسولاتی سەرف قلنغان محنەتنىڭ سانی وە سفەتنگە قاراب بولنشی مۇقرراردر، چۇنکی ئیکی جەمعیەتدەن چققان کشی باشقاچا محنەت قلمایدی.

بۇتۇن ئش-بۇتۇن ئشلەب چقارش ئاسبابلارنىڭ تولا عۇمۇملەشۇۋدەدر،کی کوممونەنىڭ ئەرتیلدەن ئاجرالاتۇرغان نەرسەسی هم شۇ.

ئوز کیلمنی نەچە بەرابەر ئارتدرغان وە ئوز خوجالقنی جۇدە یاخشی وە ئاباد حالغا کیلترگەن کولخوزلار کوپ. بۇنغا سەبەب شۇ،کی بۇلار بۇتۇن کۇچنی تیزلك بیلەن عۇمۇمی تۇرش جاینی سالشغا، کوممونە ئاعزالارنىڭ هەممەسنی مۇتلاقا تیکسلەش وە بالالارنی ئاتا ئانالاردان ئاجراتش ئۇچۇن قاراتمای، بەلکی سۇت ئشنی، چوچقانی وە ئالزچلقنی ئوز ئاعزالارنىڭ ئحتیاجینی قاندرشغا ئیمەس، بەلکی شەھەرنی تەئمین قلش ئۇچۇن هم یەترلك مقداردا رۇواجلاندرشغا قاراندیلار. شۇ بیلەن برگە، بۇلار کیلمنی محنەتنىڭ سانی وە سفەتنگە قاراب بولش پرینسپنی ساقلاب کیلدیلەر.

ئەفتدەن، تیزسلەردە کورسەتلگەنچە، شرکەت، ئەرتیل وە کوممونەنىڭ یاقن ۋاقت ئۇچۇن زەرور ئوستافنی تاحمنان شۇ خلدا ئشلەب چقشغا توغری کیلسە کیرەك.

Kədirlər toƣrьsьda

نیھایات، سوگغی مەسئەلە-کەدرلەر توغریسدا. بۇ یەردە ئیك مۇهم نەرسە-قوبیدان ئوسب کیلوچی کەدرلەردەن فایدالانا بیلش، ئۇلارنی قوۋاتلات وە ئش ئورگەتەدر. کەدرلەر مەسئەلەسی، کولخوزچلق قورلشنىڭ بۇتۇن تەشکلی مەسئەلەلەردە ئیك قاتعی مەسئەلە بولسا کیرەك.

کەدرلەر بوینچا یاقن 3 یل ئچدە نەمەلەر قلش کیرەك؟ بیش یللق ئاخریدا بزدە 400 مڭ تراکتر بولادی. بۇ دیمەك، برنچی گەندە بەترەك وە کومسومول یاشلاردان کەمندە بر ملیون تراکترچنی یەتکزشمز لازم. سابق بەترەگلەر-ئیك قممالی تراکترچی کەدرلەردر. بۇ کشلەر ئۇچۇن یەگی خوجالققا خزمات قلش، ئوزنىڭ مۇشتۇمزور ئاساراتیدان قۇتلشی بیلەن برگە قوشلاجاق.

سوگرە، بریگەدە، دالا مۇئاحاسەسی، جاروۋا مۇئاحاسەسی ۋەم غایرەلارکیەدی بۇ ئحتساص دارلەرجە بزدە یوق. بۇ یەردە ئیگشلیکشی سەسنەفنی یەگدەن ئۇغدیرش کیرەك. بونىڭ ئۇچۇن بر ملیونە یاقن کشی کیرەك بولادی.

سوگرە، ئورتا قوماندا سەستەف کیلەدی. بۇلار-تراکتربازاسداغی مەخانکلەر، ئەگرونوملار، تیخنیکلەردر. بۇلار کولخوزنىڭ ئشلەب چقارش، پلاننی ئۇزش بیلەنگنە قالماین، ئۇنی عەمەلگە ئاشرش عۆھدەسدەن هم چقا بیلشلەری لازم. بۇلار ئیکی ماعنادغی ئەگرونوملار بولمای، تەشکلاتچی هم بولشلاری لازم. بۇلاردان قاریب 500 مڭ کشی کیرەك بولاجاق.

سوگرە عالی ئحتساصلی ئەگرونوملار کیرەك. ئەندی بزگە باییتکەندەی، ئیکی ماعنادغی ئەگرونوملار ئیمەس، بەلکی مەحسوص خوجالقنی ئالب بارا تۇرغان ئەگرونوملار، مەخانکەگۇچی ئەگرونوملار وە رەھبەرلەر کیرەك. بۇندای مۇتاخاسسلاردان بزگە 50 مڭتەچە کیرەك بولادی.

بۇ مەسئەلەنی هیچ قاندای مەملەکەت، هیچ قاندای جەمعیەت حەل قلا بیلمەس ئیدی. کەدرلەر مەسئەلەسنىڭ ئەھەمیەتنی بزنىڭ دۇشمەنلەرمز جۇدە یاخشی حسابغا ئالادیلار وە ئالدندان، بۇ ئش بۇزیلادی، دیب قیقرلاشادیلار. ساۋادسز یاکی یارم ساۋادلی کولخوزچىلاردان تراکترچىلەرنی؛ خوجالقتەشبۇسی 5 هیکتەردەن نەری ئوتمەگەن کیچەگی خوجاینلاردان-نیچە یۇز مڭ هیکتەرلی ئوچەستکەلەر ئۇچۇن ئۇیۇشدروچىلار توغدرش-ئاسان وەزیفە ئیمەس. لیکن بزنىڭ کیندەگی تەجریبەمز هم ئاز-مۇنچا ئیمەس. بز، کەدرلەر مەسئەلەسنی، هەمیشە «ئۇیۇشدروچی تالانتلار دیھقانلار وە ئشچلەر سنفی ئورتاسدا کوپ، بۇ تالانتلارنی ئیندگەنچە کۇزتاچا وەجانلی ئیجادی بۇیۇك ئشکە قول چوزا، سوسیالیزم جەمعیەتنی مۇستاقل قۇرۇشغا ئورنای باشلادلار» دیگەن نەرسەگە عەمەل قلب حەل قلا کیلەك. بز مەحکەم ئشانامز،کی کۇندەن-کۇنگە کەتتە کوللیکتیف خوجالقنی قۇروش ئشدە «ئۇیۇشدروچی تالانتلار» عۇمۇمی دەولەت ئیدارسغا قاراب یوقاری کوتەرلە باشلایاجاقلار. بۇلار-خالق ئچدە کوپ. بۇلار فاقات ئیزلب قالغان. ئۇلارغا یوزلش ئۇچۇن یاردام قلش کیرەك. ئۇلار وە فاقات ئۇلارغنا، عامما یاردامی رۇسیەنی وە سوسیالیزم ئیشنی قۇتقارا ئالاجاقلار» (لینین «مۇسابقانی قاندای ئۇیۇشدرش کیرەك؟»).

ئورتاقلار، زور قیینلقلار ئالدیدا تۇرامز. مەیدە وە جۇدە مەیدە خوجالق تامانیدان توغدرلغان ئاۋقات قیینلقلاری، ئاینقسا چارۋادارچلق ئشدە جۇدە بۇیۇك بولاجاق بر شارایتدا، یەگدەن - یەگی مەسئەلەلەرنی حەل قلاجاقمز. دیھقاننی ئۇزگەرتیرش، مەیدە خۇسوسی مۇلك ئیگەسنىڭ خۇرافاتلارنی بیترش، ئەرتیلنی حۇر ئشچلەرنىڭ حاقیقاتان حۇر سایوزغا ئەیلەندیرش ئۇچۇن نەچە - نەچە یللار کیرەك بولادی. مۇشتۇمزورنىڭ سنف بولب یاشاۋنی ئوکەتش ئۇچۇن نەچە - نەچە یللار قاتعی کۇرەش کیرەك بولاجاق. مۇشتۇمزور بیلەن وە ئۇنىڭ ئەگیندەلەری بیلەن ئیك قاتعی وە مەرحەمەتسز کۇرۇشلارنی ئوتکەزشکە توغری کیلەدی.

(داوامی بار)

سنفی یول مۇستەحکەم ئۇشلانسن

قشلاق خوجالق سالىغی، قشلاقدا پەرتیە سیاساتنی ئوتکەزشنىڭ ئاساسی دەستەکلەردەن بیری بولب، پەرتیە ۋە شورا جاماعاتچلغنىڭ دققاتنی دایما ئۇزنگە تارتب کیلدی.

قشلاق خوجالغنىڭ حازرغی قایتادان تۇزلش دەۋردە کیك کولخوزچلق حەرەکەتی سایاسدا وە سنفی کۇرەش کیسکنلەشگەن هەمدە قشلاقدا بای-مۇشتۇمزور عۇنسۇرلارنىڭ قارشلغی کوچەیگەن ۋاقتدا، قشلاق خوجالق سالىغی حاقداغی مەسئەلە یەنە کەتتەراق ئەھەمیەت قازانادی.

قشلاق خوجالق سالىغی ئالدیدا تۇرغان وەزیفەلەر، بۇ سالیق کەمپەنیەسنی بیۋاستا ئوتکەزوچی تەشکلاتلارنىڭ ۋە بۇتۇن پەرتیە، شورا جاماعاتچلغنىڭ (ئاینقسا ئۇتکەن یللاداغی ساباقلارنی کوزدە ئۇتقاندا) تیگشلی دققاتنی شۇ ساحاغا تەئمین قلشلاری کیرەك ئیدی، ئەلبەتتە.

مەنە خۇددە شۇنىڭ ئۇچۇن، یەعنی- ماۋجود کەمچلکلەرنی وە توغری یولنی بۇزۇشلارنی یوقاتش هەمدە قشلاق خوجالق سالىغی کەمپەنیەسگە، ئاینقسا مۇشتۇمزور خوجالقلارنی تانلاش، عۇمۇمی حساب ئشدەن ئاجراتلب، مۇستەقل کەمپەنیەگە ئەیلەنترلگەن ئیدی. مۇشتۇمزور خوجالقلارنی تانلاشدا بۇ مۇستەقللك بۇتۇن مۇشتۇمزور خوجالقلارنی تولا ئانقلاشنی تەئمنلەش ۋە ئورتا حال دیھقان ئوستگە یەککە تەرتیبدە سالیق تۇشرشگە یول قویماسلق ئۇچۇن کیرەك ئیدی. تەئەسسۇفکی، یۇقاردا ئوتلگەن حاقیقاتلار، قشلاق خوجالق سالىغی کەمپەنیەسنی بیۋاستا ئوتکەزوچی تەشکلاتلار تامانیدان تۇگەل ئوزلەشترلمەگەنلەر.

بەترەکلەر وە کەمباغاللار ئۇیۇشدرلب برلەشترلمەگەنلەر. بۇ ئاحوال بر قاتار جایلاردا بر قسم بەترەکلەرنىڭ بایلار تەئسیرگە بیرلشگە سەبەب بولدی وە ئیکنچی تاماندان رایون تەشکلاتلاری مۇشتۇمزور خوجالقلارنی تانلاشغا سۇست رەھبەرلك قلغانلاردان وە بایلارنىڭ چەقشلارغا زەربە بیرمەگەنلکلەردەن، بر قاتار کەمچلکلەر هەمدە سنفی یولنی بوزۇشلار یۇز بیردی. مۇشتۇمزورلارنىڭ قوتورغان قارشلغی، حەتتا تیرروللك حەرەکەتلەرگە ئەیلەندی. مەسەلەن، سامارقاند ئوکروگنىڭ بولۇنغۇر رایوندا مۇشتۇمزورلار تامانیدان، قشلاق خوجالق سالىغی ئشلەرندە فاعل قاتناشقان کولخوزچی بر بەترەك ئۇلدیرلدی.

مەنە، جایلاردا مۇشتۇمزور خوجالقلارنی تانلاش شۇ یوقاردا کورسەتلگەن شارایت ئچدە، رایون ئیجراقوملاری وە پەرتیە تەشکلاتلارنىڭ بو ئشکە یەترلك ئەھەمیەت بیرمەگەنلکلەری بیلەن ئوتدی، ئەلبەتتە، تەبیعدر،کی بۇ شارایت مۇشتۇمزور خوجالقلارنی تانلاشنی یامان تەئسر قلدی وە بۇ کەمپەنیەنىڭ تاخمنی یەکونلەرنی قانداعاتلارلق دیب بولمایدی، بۇ تاخمنی معلوماتلار بوینچا، بر قاتار ئوکرۇگلەر وە رایونلاردا مۇشتۇمزور خوجالقلار بۇلتۇرغیغا قاراغاندا کوب چقادی،،

ئوتکەن یلنىڭ یەککە تەرتیبدە سالیق تۇشرشدەگی ساباقلاری وە کولخوزچلق حەرەکەتی واقتدا ئورتا حاللغا نسبەتەن قلنغان قیگخر-قیشقلار ئعتبارغا ئالنمادی. نەتیجەدە بز، ئورتا حاللارنىڭ بەعزی جایلاردا یەنە جەبرلەنگەنلەرنی کوردك،کم بۇ سنفی یولنی قوپال رەۋشدە بۇزۇش دیگەن سوزدر.

مۇشتۇمزور خوجالقلارنی تانلاش تەجریبەسدە شۇندای کورنشلەر هم بولدیکی، بۇلتۇر یەککە تەرتیبدە سالیق تۇشرلگەن خوجالقلار، بۇ یل کولخوزلاردا ئاعزا بولب قالدیلار. ئشنىڭ بو تاماندا جایلاردا حازرغاچا تیگشلی ئەھەمیەت بیرلگەنی یوق.

ئوزبەکستاندا قشلاق خوجالق عۇنسۇرلەرنی عۇمۇمی حسابغا ئالش ئشنگە هم زور ئەھەمیەت بیرلمەدی.

سالیق سالناتورغان نەرسەلەرنی تۇگەل حسابغا ئالماسلق عەلامەتلەری حازردا-ناق کورنە باشلادی. بۇ حال کوبرەك جایۋانلار مەسئەلەسدە ئاچق سیزلمەکدە. شۇنی ئیسدە تۇتش کیرەککی، سالیق ئالنشی لازم بولغان نەرسەلەرنی تۇگەل حسابغا ئالماسلق، سالیق ئاغرلغنی ئاییرم ئیجتماعی وە ئقتسادی گورۇھلەر بوینچا نا توغری تاقسیم قلنشغا وە نەتیجەدە قشلاق خوجالغی مەسئەلەسدە سنفی یولنی بۇزۇشغا سەبەب بولادی.

مۇهم سیاسی کەمپەنیە بولغان قشلاق خوجالق سالىغی کەمپەنیەسی ئوزنگە تیگشلی جایی ئشغال قلسن وە بو کەمپەنیە بیلەن بۇتۇن پەرتیە، شورا تەشکلاتلاری بیۋاستا ماشغول بولسن. شۇ یلغی قشلاق خوجالق سالىغی کەمپەنیەسدە شۇنغا مۇۋافقاق بولش زەرور.

بۇ مەسئەلەدە هەرەکەتسزلك کورسەتکەن قۇیی تەشکلاتلارنی مەسئولیەتکە تارتش وە قشلاق خوجالق سالىغی کەمپەنیەسدە شۇ یاقن کۇنلەر ئچدە قاتعی ئوزگەرشکە مۇۋافقاق بولش کیرەك. چۇنکی، بودجەت مانفعەتلەری وە خالق خوجالغمزنىڭ بۇتۇن رەوعلەردەگی مۇهم وەزیفەلەرنی بەجەرش مانفعەتلەری، سالیق تولەۋلەرنی برنچی ئوکتەبرگەچە یغب تامامنی تەلەب قلادیلار.

ئشنی شۇندای قۇرۇش کیرەككی، برنچی گەلدە سالیق مۇشتۇمزور خوجالقلاردان ئوندرلسن وە بۇتۇن محنەتکەش دیھقانلارنىڭ سالقنی مۇددەتدەن ئلگەری تاپشرشلاری ئۇچۇن کەڭ ئوتشۇنترش ئشلەری ئوتکەزلسن. ئەکەم، ئسلامف.

MIHNƏT BILƏN FƏN ЬTTЬFAQЬ QARANQЬLЬQNЬ TYGƏLJENƏÇƏK

Jəni pьrolьtar kədirləri, pьrolьtar mytəhəssisləri jetkəzişni вytyn caralar вilən kycəjtiriş zəryr. takişora xakьmьjatь øzinin sosьjalьzьm qurulьşьdaqь вyjyk işidə ularqa tola və вytyn tajana ala turqan вolsьn.

ilmii kədirlər tajjarlaşda hec qandaj вyjyrəkirətlik вolmaslьqь və sinfi jol çydə məhkəm yşlənməgi lazьm

عالی مەكتەبلەرگە یەنە 45 كۆچ

تەلەبەلەرنی تاللاب ئالشغا كەتتە ئەتیبار قیاش كیرەك

عەكس حالدا یاتلارنڭ ئارالاب قالیشی شوبهەسز

حازرغی بۆیۆك سۆرعەتلەربیلەن سوسیالیزم ساری قادام قویبشمز، بۆ یولدا 5 یللق خوجالق پلاننی ئارتغی بیلەن تورت یلدە بەجەرش ئۆچۆن تۆغدرغان ئمكانییەتلەرمز وە سوسیالیزم اساسداغی یەگیدەن-یەگی قورلشلار مەملەكەتمزنڭ كەدرلەرگە بولغان ئختیاجنی یەنە هەم ئشرادی. شۆ سەبەبدەن ئشچی كەدرلەر یتیكەزش دەقتەتمزنڭ مەركەزی نوقتاسدا تۆرغان وەزفەلەردەن حسابلانادی.

ئشچی‌فاكولتەلەری ئیسە،حاقیقی دەستگاه ئشچیلەردەن كەدرلەرتاییرلاش مۆعامەسنڭ كوكدەگدەی بەجەرلشگە واستاچی بولاتۆرغان بر عاملدر. ئاینقسا كیچكی‌ئشچی فاكولتەلەرنڭ ئیهك یاخشی خزسۆسیاتی شۆندا،كم‌ئشچیلەر ئستحسالاتدان ئاجرالماسدان وە ئوزعائدالالریداهیچ قاندای ماددی سقدقلارغا دۆچار بولماسدان تیز كۆزندە ئورتا مەعلۆماتنڭ ئیگەسی بولب ئالادیلار.

تاشكەنت كیچكی رەففەگی ئوز ئچیگە بۆقاریداغی حوسۆسیاتنی بۆتۆنلەی ئالادی.

بۆ رەبفەگ یەگیدەن تەشكل بولشغا قاراماسدان 5 ئای ئچیدە برنچی دەفعە ئولاراق45 تە ئۆچرمالارنی چقارادی. بۆلارنی ئولكەمزنڭ عالی ئوقو یۆرتلاری قۆچاغىغا بیریب، عالی ئوقۆ یۆرتلاری‌ئشچەلەشدیرش ساحاسدا، ئوز زیممەسدەگی یۆمۆشلارنی‌بەجەرش‌ئۆچۆن برنچی قادامنی تاشلایدی.

كیچكی رەبفەكنڭ 12 تە ئاساسی وە ئۆچتە تاییارلاو سنفلەری بولب، 360 لەب ئوقۆچیلارغا ئیگەدر. ئۆچتە تاییارلاو قورسلاری 4 نچی سان كون زاوۆدی، ئورتاقلار فەبریكەسی كەبی كەتتە ئستحصالات كارخانالاریدا تەشكیل‌قلنغاندر. بۆقورسلار نۆقۆل ئستەنوك ئشچیلەردەن رەبفەككە تەلەبەر تاییارلایدی.

بۆ یل رەبفەكنڭ سنفلەری 16 گە ییتب، ئشز وە كەم‌ماعاشلی ئشچیلەر ئۆچۆن ئستیپندیە هەم بیرلەدی.

ئوقۆچیلارنڭ سانی 400گەییتب هەر یلی عالی مەكتەبلەرگە ئكی بار ئوقۆچیلار چقارادی.

رەبفەكنڭ6 نچی سمیستری‌ئیهك ئاخرغی سمینتری سانالادی. كیچە ئكی گروپپە 6 نچی سمیستر ئوقۆچیلارنڭ بیترش ماراسملاری ئوتكەزیلدی.

هەر ئكی سمیتردەن 45كیشی بیتریب چقدیلار.

بیلمەدك، نیمەدەندر ئشچیلەر ئۆچۆن ماخسۆس ئاچیلغان بۆ رەبفەكنی بیترۆچیلار ئاراسدا شائلیاس شا رەحیمف كەبی كەتتە سەودەگەرنڭ ئوغلی سەودەگەر هەم سولیان بیك وە جەللف سنگری یات مەفكۆرەنڭ ئۆرۆقلاریهەم بار ئیدیلەر. بۆ ئەلبەتتە، رەبفەكنی تەشكیل ئیتش ئالدیدا تەلەبەتانلاش ئشلەرنڭ یاخشی قویماغانلغیداندر.

بز، ئۆیلەیمز-هەلی هەم واقتی ئوتمەدی، بیترۆچیلەرنڭ سەوەكەرنیگنە تانلاب عالی مەكتەبلەرگە جایلاشدا رەبفەك مەئمۆریەتی برەر ئش چقارار.

İş

ئوزگەرش

سامارقاند ئوكۆگ ئجراقومنڭ پلینومی، ئوزنڭ سوگغی ئولتۆرشدە پلینوم وە پریزیدیوم ئاعزالارنی ئوزگەرتردی.

بەعری بر سەبەبلەر بیلەن‌چیقب كیتكەن ئاعزالار ئورنیغا قۆیداغی ئورتاقلار كورسەتلدی:

قاهعارف، سالامفەحەكیمف، كورندكوف، سۆلتانف، خالمۆحەممەدف، ئوسمانبایف، رەحمەتف، زەریفف، دانیار خوجایف، مۆسلماقولف وە گەلەشكوف (پلینوم ئاعزالغیغا).

قاهعارف، ۆیناكورف، كورتكف وە سالامۆفلار (پریزیدیومغا).

jaş calqucьlarьmьzdan вir toda

ئنستتۆت ئالددا اقاندای ۆەزفەلەر تورادی؟

مایالار- تیگشلی دەرەجەدە چوقورماخسۆس تیخنیگی وە ئقتیصادیبیلمەلەرگە، كیگ جاماعات وە سیاسیداییرەئی نەزەرگە، كیگ محنەتكەشلەرعاممەسینڭ ئشلەب‌چیقارش فاعالییاتنی تەشكیل قلغۆچی سفەتیگە ئیگە بولسنلار». (و. ك. پ. (ب) نویەبر پلینومی قاراریدان)

شۆ یل كۆزدەن باشلاب سامارقانددا پاختا ئنستتۆتی (عالی‌تیخنكی مەكتەب) ئاچیلاجاق. بۆئنستتۆتنڭ وەزفە وە مەتودلەردەن فرقا وە شوراجاماعاتچیلغی،رابوچی، كولخوزچی، وە بەترەكلەرنڭ یاخشی خابەردار بولشلاری لازم.

ئاساسلی ئختصاس وە ئشنڭ ناوعغا قاراب تۆزلگەن بۆ پاختا ئنستتۆتی قشلاق خوجالغنڭ ئەگرەنوملاری، ئنجنیر-مخانكەلەشتروچیلار وە سۆغارۆچی-ئنجەنیرلەر تاییارلاشنی ئوزیگە وەزفە قلب قویادی.

دەستلەب ئنستتۆت ئەگرەنومیە فاكولتتگە پاختاچی ئەگرەنوملەر تاییارلایاجاق. كیینرەك‌بۆفاكولتتنڭ كەندر وە كەنەب بولمی هەم ئاچیلاجاق.

بۆ فاكولتت قایسی تیپدەبولغان ئەگرەنوملەر تاییارلایدی؟

ئیهك ئەووەل ئنجنیرلك ماعلۆماتغا ئیگە بولغان مایالارتاییارلاش كوزدە تۆتیلادی. بۆندا ئرقب چقاتۆرغان هەر بر ئەگرەنوم قشلاق خوجالغی بنداكارلغی، سۆغارش وە قشلاق خوجالغی ماشنالاری ساحاسدا ئنجنیرلك‌بیلمەنی ئورگەنب چقشی زەرور. ئۆندای ئەگرەنوم فاقات بر ئوسملكنی بیلەتۆرغان ئەگرەنوم بولب قالمای، كیرەك‌بولغاندا قشلاق خوجالغی ماشنالاری وە سۆغارش ئشلەرنی بەجەرەتۆرتۆرغان بیلمەدان كشی بولاجاق. ئایریم ئەگرەنوملارتاییارلاش‌ئۆسۆلی حازردا ئیهسكی. بزگەكەتتەئجتماعی خوجالق تۆتۆچی یەگی ئەگرەنوم تاییارلاش زەرور. بۆندای ئەگرەنوم مەیدە خوجالقلارغا هەم تیگشلی دەرەجەدە خزمات قلب ئۆلارنی بولەشترشگە یاخشی واستا بولا ئالادی، مەنە شۆنڭ ئۆچۆن ئەگرەنومیە فاكولتتنڭ ئوقۆ پلانغا تەشكیلاتچی ئەگرەنوملار تاییارلایتورغان علملەر كرگزیلدی.

ئوزبیكستان قشلاق خوجالغنی قایتادان قورشنڭ ئاساسی وەزفەلەردەن تاغن بتەسی-قشلاق خوجالغنی میخانكەلەشترگۆچی ئنجنەنیرلەر تاییارلاشدر. دیهقانلار ئاراسدا بولغان تیخنیكی ساوادسزلق كیتمەن-ئاماچ كەبی ئیسكی‌ئاسابلارنی قوللانش، اشلاق خوجالغنی میخانكەلەشترگۆچی ئنجنیرلەرنی كوبتەلەب قلادی.پاختاكارلكنڭ ئجتماعی یول بیلەن كیگەیشی ئیهسكی تیخنیكەنی تیز فۆرسەتدە یوقاتشنی سورایدی. مەنە شۆنڭ ئۆچۆن بزگە قشلاق خوجالغی ماشنالاری،ترەكتر وە ئافتوماییللەرنی ریمونت قلالالاتۆرغان مۆتاخاسسسلار كیرەك.

ئنستتۆت، ماشنالارنی‌یاساش ئۆنڭ هەر بر میخانزمنی یاخشی بیلب، ئشلەش چاغدا ماشنالارنڭ تاغن مۆكەممەللەشترلشگە یوللار كورسەتە ئالەۆچی ئەگرەنوملەر تاییارلاشنی دەقتات مەركەزدەتۆتادی. براق، حازردا ئنستتوت یەگی‌حل دیهقانچلق ماشنالارنی تۆزۆچی كانستروكتورئنجنیرلەر تاییارلاشنی ئوزگە ئاساسی ۆەزفەقلب ئلمای، قشلاق خوجالغی ماشنا وە قۆراللارنی ئشلەتە بلگۆچی ئوستالار یتیشترش بیلەن قاناعاتلاناجاق.

پاختاكارلق وە سۆغارلاتۆرغان كەتتە خوجالقلارنڭ كیگەیەچەگی ئەتبارغا ئالیب، ئنستتوت سۆودان فایدالانش فاكولتیتی تۆزەدی. بۆ فاكولتت سۆغارۆچی ئنجنیرلەر تاییارلایاجاق.

بۆ فاكولتتنی تۆگەتگەن مۆتاخاسسلار قۆیداغی، ئشلەرنی بەجەرسەلەر كیرەك:

1) سۆغارش ئاریقلاری وەبناكارلقلارنی رەهبەرلك، 2) سۆودان فایدالانشنی یولغا قویش 3) ئەگرەنومیە-خوجالق پلاننڭ كورسەتكەن وەزفەلەریگە مۆوافق سۆغارلغۆچی خوجالقنڭ سۆغارش چیكلەرنی بیلگلەش، 4)سۆغارلاتۆرغان رایوندلاردا ییرنڭ سۆغارش وە مللیوراتسیەسنی تەرتیبگە سالش، 5) سۆغارش ئاریقلاریوە ئۆنغایاردامچی بولغان بنداكارلقلارنی‌مۆحافازا قلش، 6) سۆو - كوپرەتف تەشكیلاتلاری، كولخوز وە سوفخوزلارغا ئاریقلاردان فایدالانش توغرەسدا تیخنیكی باردامالار بیریش. 7) ئاریقلارنڭ ئیهك یاخشی ئشلەش تیخنكەلەرنی ئورگەنش.

فاكولتتنی تۆگەتگەن مۆتاخاسسسنڭ ئاساسی خزماتی-كەتتە سۆغاریلاتۆرغان خوجالق-دا بولاجاق. ساۆدان فایدالانشنی بیلەتۆرغان مۆتاخاسسسلار كەتتە خوجالقلاردا بۆ ئشنی یولغا قویب، سوفخوز وە كولخوزلارنڭ سۆودان فایدالانشلارنغا ئیگ یاخشی یوللار ئزلەیەجەكلەر.

پاختا ئنستتوتی مەتودكە تاماندان هەم یەگی عالی مەكتەب سانالادی.

ئنستتوت ئشلەب چقارش‌وە ئجتماعی قایتادان قورش‌ئحتیاجلارغا قاراب ئوقۆ پرەگرەممەسنی تۆزەجەك.

ئنستتوتنڭ ئوقۆ پلاننغا ئشلەب چقارش بیلەن یاقن عالاقا،20 یللق ئشلەب چقارش‌ئشلەری‌بولغان پاختاكار دیهقانلارنڭ رەهبەرلگی ئاستدا ئستودینتلەرگە عەمەلی‌تەجریبە بیرش ئاساسی ماقساد قلنب ئالنەجاق.

ۆ. ماكییف.

SSSR xalqlarьnьŋ tьjatьr sən'ət alьmpьjadasьda

øzbek mysьqa tьjatrь „kømsemel“ marşьnь ojnajdь

ئستودینتلەرنی سارسان قلب قویماسن!

سامارقانداغی ئوز ئەكەدیمیە یانداغی ئەگرە فەكولتەسدە ئوقوشلار5نچی‌ئیولدە تامام بولب،ئستۆدینتلەرگە یازغی ئاتپۆسكە بیەرلگەن ئیدی،

ئەلبەتتە بۆ - یازفەلیدەن قایدالانب، ئستودینتلەرنڭ عەمەلی ئشكە چقارب، ئۆلارنڭ ئشدە تەجریبەلەرنی ئارتدرش كەبی‌چارالارنڭ قۆللانش لازم. براق، حازرغا قادار ئەكەدیمیە مەئمۆریەتی ۆەنە بیر ئشلەر كومسەرلگی بۆ حاقدا هیچ نەرسە قلغان ئیمەسلەر. بۆنڭ ئورنیغا «بارئاتگغا، بارئاناكغا» دیك لوتتی بازلق قلنا یاتر. شۆنڭ نەتیجەسدە ئستودینتلەر هەركۆنی دیەرلك ئەكەدیمیە بیلەن یر ئشلەر كومسەرلگنڭ ئداراسی ئاراسدا بوزچنڭ ماكسدیك‌یۆگورمەگدەلەر. مەنە بۆ حاقدا عالاقادار ئدارالار قاتعی ئعتبار قلب، ئستۆدینتلەردەن فایدالانشنی توغری یولغا قویش چاراسنی كورش لازم.

قەمەه كە (نوز مۆ‌ەبر) مەرحەمەت رایون بیلەن زیلینسكی رایون ئورتاسداغی شەهریخان سایی كوپروگی بۆزیلب یاتر.

كوپروكنڭ بۆزیلب یاتغانغا 3 ئایلاب ئوتسە هەم نۆزەتش حەرەكەتی رایون ئجراقومی تاماندان قوزغاتلمای تۆرۆپتی.

بۆ كوپروك ئیرتەراق تۆزەتلمەسە پاقن كونلەردە خۆنۆك نەتیجەلەر چقمشی ئوتۆرغان گەپ.

Øzbek tьjatrьnьŋ „...“ tamaşasьdan вir kørinij

ساكۆدا ئوقۆۆلار قاچان باشلانادی؟

ساكو، ئورتا ئاسیا وە قازاغستاندا غی بۆتۆن پەرتیە تەشكیلاتلاری هەم تەجربە ۆە ئوتپوسكەدە بولغان‌ئستودینتلەرگە، شۆنڭ كەبی ساكوگە یەگی كرگۆچی كشلەر دەقتتغا، ساكۆ بۆلملەردەگی ماشغۆلاتنڭ باشلانش مۆددەتلەری قۆیداغچا بەلگلەنگەننی بیلدرەدی:

كومسومول ئكتفی قورسدا، خاتن - قز ئشچیلەری قورسدا، گەزتە بولمنڭ II نچی قۆرسدا وە پەرتیە-كولخوز-بولمنڭ IV نچی قۆرسدا - 1930 یل 1 نچی ئاۆغوستدا باشلانادی.

پەرتیە - كولخوز وە تارغبات بولمنڭ I، II وە III نچی قۆرسلاردا، ئەسپیرەنتلەر ئینستتوتدنك I وە II نچی قۆرسلاردا، شوراپەرتیە مەكتەبی ئوقۆتۆچلارنی قایتادان تاییارلاش قۆرسدا وەتاییارلق‌بولمدە - 1930 نچی یل 1 نچی، سینتەبردە باشلانادی.

گەزتە وە مەدەنی قۆرۆلش بولملەرنڭ 1 نچی قۆرسدا هەم شورا بولمنڭ I، II وە III نچی قۆرسلاردا - 1930 یل 1 نچی ئوكتەبردە باشلانادی.

یەگی كرگۆچیلەر سناقدان ئوتش ئۆچۆن ماشغۆلات باشدان 10 كۆن وە باشقا ئستودینتلەر 5 كۆن ئلگەری كیلب یەتشلەری لازم.

ئوقۆۆ مەوسمدگە تاییارلانامز

تاشكەنت (ئوز شۆعبەمزدەن).پاپپاسدغا گوللیكتفلەشكەن مرزەچول، یەگی‌یول‌رایونلاریدا ئوقۆیاشدا بولغان بالالارغا مەجبۆری تەعلیم كرگزیلەدی. هەممە رایونلارغا بتتەدەن بالالار باقچالاری ۆە 6 تە بالالار مایدانی تەشكیل قیلنادی. قشلاق كەمباغاللارنڭ‌بالالاریغا ئیرتەلەبكی نا نۆشتە ۆە كییم ئۆچۆن‌كەمباغاللار فۆندی دان 20 پرەسەنت ئاجراتلدی. شۆندای بولغاندا هەر بر بالاغا 50 سومدان خاراجات بولاجاق. قشلاقلاردا بۆ یل هەممە مەكتەبلەرگە ئەگرەنومیە دەرسلەری كرگزیلەدی. دۆنڭ ئۆچۆن 50 مڭ سوم بیرلیی. قشلاقلارداغی 7-9 یللق‌مەكتەبلەرنڭ ئاسبابلاری ئۆچۆن34مڭ سوم ئالندی. بۆندان باشقا كولخوزلاردا كواخوز یاشلار مەكتەبیگە بنالار تكلەش ئۆچۆن 150 مڭ سوم بیرلدی. ئوكرۆگ كەششافلەر ئۆیی تەشكیل قلندادی. بۆنڭ‌ئۆچۆن 25 مڭ سوم بیرلدی. كەششاف ئشچیلەری ئۆچونهەم هالاحد ئۆی ئاچیلادی. بۆنغا هەم 4200 سوم بیرلدی. مرزەچول، یەگی یول رایونیدا كوچمە كنا یۆرەدی. ئۆچ رایوندا كولخوزلار ئۆیی ئاچیلادی. شۆنچە ۆاقتلاردان بیری رایونلاردا تەعلم - تەربیە - ئوسۆل ئشەلەری یامان ئیدی، ئیندی بۆلارغا عالاحدا كوچلك رەهبەرلەر قویلددی. مرزەچول، یەگی یول رایونلاریداغی 9 یللق مەكتەبلەر ئەگرەنومیە تەعلیم- تەربیە تیخنكومگە ئایلەنتریلدی.

قابۆل ئشلەری خاۆف ئاستدا

ئوكرۆگدەر ئوز ئوستلەریگە ئۆشكەن ۆەزیفەنی برلشبویكلەرچە بەجەرشلەری كیرەك

ئوزكومپەرتیە مەركەزقومی، ل. ك. س. م. مەركەزقومی، ئوزبیكستان كەسەبەلەر شوراسی وە ماعارف خالق كومسەرلگی ئەپریل ئاینڭ باشداـیاق جایلارغا ماخسۆس دیەركتف یۆبارب، بۆتۆن تەشكیلاتلارنڭ دەقتتنی پەد ئەكەدمیەگە ئوقۆچیلارنی، خۆسۆسان یەرلی مللەت یاشلارنی ئوز ۆاقتدا قابۆل قلشنڭ جۆدە هەم مۆهم ئیكەندگە قارتقان ئیدیلەر. بۆ دیرەكتفدەقابۆل ئشنڭ بۆتۆن سیاسی ماهیاتی جۆدە ئاچیق قاید قلنغان ئیدی- سوگرە، 6 نچی ئیۆندە، ماعارف كومسەرلگنڭ كوللگیەسی تامەندان تیگشلی قارار چقارلب، بۆندا هەر ئوكرۆگنڭ ۆەزیفەلەری كورسەتلدی.

لیكن، ئوكرۆگ ئەپپەرەتلەرندە ئولتۆرغان كشلەرنی عالی ئوقو یۆرتلەریگە ئوقۆچی قابۆل قلش مەسئەلەری كەم قزقتۆرغان كورۆنەدی. حالبۆكی ئەكەدیمیە هەم، ئوز ۆاقتدا یەگی ئستودینتلەرنی تاییارلاب یۆبارش توغرەسدا ئیهسەلەتب ئوتكەن ئیدی. لیكن، هامان جمعتنڭ حۆكمفەرما. فاقات ئستالین، پاكرۆسكی نامداغی رەبفەك بۆ دیرەكتفنی بەجەردی. ئەمما قاندای قلب بەجەردی دیگەنگزدە، رەبفەك 50 پرەسەنت (!) ئاۆروپالیلارنی قاقدم قلدی.

عەرزەلەر قابۆل كومسیەسگە یامغۆردای یاغماقدا. حازرنڭ‌ئوزندەیاق بۆندای عەرزەلەر 150 گەییتدی، (ئە تنگی 10 تەسی ئاساسی مللەت خالقلاریدانلار).

نیهایات، ئەندجان ئوكرۆگ ماعارف بولمی هەم حەرەكەتكەكیلدی ۆە «ئاشكارا قلنا ئالمایدی» دیب قزل سیاه بیلەن یازلغان گەتتە پاكتنی یۆباردی. لیكن، بز «ئاشكارا قلنا ئالادی!» دیمز ۆە شۆنڭ ئۆچۆن ئوزبیكستاننڭ بۆتۆن مدەنەتكەشلەری دەقتتغا بیلدیرەمز،كم ئەندیجان ئوكرۆگ ماعارف بولمی ئەكەدمیەگە 5 تەگینە عەریزە یوللادی:

قوقان هەم شۆندای قلدی، تەئەسسوفكم، ئەكەدمیە باشقا رایونلار توغرسدا بران نەرسە دیە ئالمایدی. چۆنكی ئۆلاردان هیچ قاندای نام-نشان یوق.

قابۆل ئشلەری جۆدە یامان بار یاتر. حازر، بۆئشلەر بۆزلب كیتش خاۆفی ئاستدا تۆرادی. بیناءبەرین، بۆندای ئاحۆالنی ئوزگەرتش، پەدەگوگیە كەدرلەری توغرسدا بیش یللقدا كورسەتلگەن كونترول راقاملارنی بەجەرش، قابۆل ئشنی بولشەۆیكلەرچە یولغا قویش زەرۆردر.

بز، كوپچیلكنی (90 پرەسەنتنی) یەرلی مللەتلەردەن ئالشمز ۆە شۆ جۆملەدەن رابوچی، بەترەك، كولخوزچی، كەمباغال ۆە ئورتا حال دیهقان هەم ئۆلارنڭ بالالاریحسەسەسگە ئیهك كەمی 75 پرەسەنت ئورۆن بیرشمز كیرەك.

ئەكەدمیە، بۆتۆن تەشكیلاتلارغا مۆراجاعات قلب، عالی ئوقو یۆرتلارنی ئوقۆچیلار بیلەن بولشیۆكلەرچە تەئمینلەش یولدا كوبرەك كوچ بیرشگە چاقرادی.

ئوكرۆگلەر ئوزلەرنگە یۆكلەتلگەن ۆەزیفەنی ئەلبەتتە بەجەرشلەری لازمدر.

سوسیالیزم ساناعاتنڭ ئالدنغی فەبریكەلەر ئشكە سالندی

پەرتیەمزنڭ مەملەكەتنی ساناعاتلاشدرش حاقداچ قارغان قارارلاری بۆیۆك ئلدەملك‌بیلەن عەمەلگە ئاشرلماقدا. سابق ئەمیر بۆخاراسینڭ شیرادەوردە فەبریكەلەر، مەعرفەت ئۆیلەری، مەدەنییەت یۆرتلەری بیلەن بیزەنەشی بۆنڭ جانلی گۆۋاهیدر.

بۆخارا، خاتن-قزلار ئازادلغنڭ چیمەكەم واستەلەریگە ئیگە بولدی

بۆخارادا یەنە ئكی تیز یۆرەر فەبریكەلەر قۆرۆلدی. بۆلارنڭ بیری تكش وە ئكنچیسی ئەدیبیەلەر ئشلەب چقارش فەبریكەسدر.

تكش فەبریكەسنڭ حاقدی ئورنی ئیهسكی بۆخارا ریگستانندا تۆشەیاتقان بولسا هەم، بیناپتكەنچە واقتلی ئولاراق ئستەنسەدەگی ئیهسكی مەتبەعە بناسی ئورندا ئاچلدی.

ریمونتكە 30نچی یل یەنوەر ئایدان باشلاندی. فەبریكەنڭ واقتلی ئورننی ریمونت قلش ئۆچۆن 35 مڭ سوم ئاقچا سەرف‌قلندی. مەسكەۆدەن 85 ماتورلی ماشنا وە 3 تە 6 تەدەن ئات كۆچگە مالك بولغان ئیلكترنڭ ماشنالاری ئالندی.

فەبریكە ریمونتی 20 نچی مایدا تامام بتدی ۆە ئشكە باشلادی.فەبریكە ئوز پلانی بوینچا هەر ئایدا 100،000 سوملق كییم، ئۆستباش تاییارلایدی. شۆ حساب بیلەن بەر یلدا 1 مەلیون 200،000 سوملق مال (تاۆار) ئشلەب‌چقارادی.

27نچی ئیونگە قادار فەبریكەگە 166 ئشچی ئالندی. بۆلارنڭ 64 پرەسەنتی مەحەللی خاتن - قزلارداندر.

فەبریكەنڭ حاقدی بناسی 31نچی یلنڭ یەنوەر ئـایدا بتەدی. بۆ فەبریكە كییم، نەسكی وە چۆلكی توقۆیدی.

فەبریكە 30نچی یلنڭ برنچی ئوكتەبردەن ئكی ئسمەن بوب ئشلەدی. ئشچیلەر سانی 350-400 گە بارادی.

31نچی یلدا یەنە بر توقۆماچلق فەبریكەسی ئاچیلادی. توقۆماچلق ئستەنكەلەری زەكەز قلندی. بۆلارنڭ كوب قسمی س.س.س.ر. دە ئشلەنب، ئاز قسمی چەت مەملەكەتلەردەن ئالنادی. بۆ فەبریكەدە 1200 ئشچی ئشلەیەجەك.

كیم فەبریكەسنڭ واقتلی ئورننی ریمونت قلشغا باشلانغاندا، بۆخارا مەحەللی مللەت خاتن-قزلاردان 25 كشی تاشكەنتدەگی «كرەسنی زەرە» فەبریكەسگە یۆبارلغان ئیدی. حازر ئۆلار ئوقۆب كیلدیلەر

5نچی ئیولدە فەبریكەنی‌ئاچش ماراسمی بولدی. بۆ ماراسمغا رابوچیلار، تۆرلی تەشكیلاتلاردان‌بولب مگدەن ئارتق كشی قاتناشدی.

مەجلسنی ئەكروگفرقوم نامدان ئورتـاق دەۆلەت رەحمەتف ئاچب ئیتەدی:

— بۆخارانڭ سوسیالیزم تامان یول سالغانیغا بۆگۆن 10 یل بولدی. ئیهسكی ئەمیر بۆخاراسی دیب ئەیتلگەن سابق بۆخارا حازر ئوز ئیهسكی حالیدان چقب سوسیالیزم شەهەرچەسگە ئەیلەنەیاتر. حازر تویینی ئوتكەزب تۆرغانمز شۆ تكش فەبریكەسی هەم بۆخارا محنەتكەشلەری ئۆچۆن بر بەخت ئوچاغیدر. بز، بۆ فەبریكە ۆاستاسی بیلەن تاغن یۆزلەب، مگلەب ئشچی، محنەتكەش خاتن-قزلارنی تەربیەلەیەجەكمز. فەبریكەنڭ كولخوز، سوفخوزلاربیلەن عالاقاسنی مۆستەحكەملەب پرولیتار مایالاری یتشدرەجەكمز.

ئورتـاق دەۆلەت رەحمەتفدەن سوك برنچە ئورتاقلار سوزلەكچ، فەبریكە 16 نچی فرقا قورۆلتاییی ئسمگە قویلدی.

فەبریكە ئشچیلەری فەبریكە پدلاننی بەجەرش، ئشلەب چقارشنی زیبادی بیلەن ئوتەش، 5 یللقنی 4 یلدا بەجەرش ئشلەریدە ئوزلەرنی زەربدار دیب ئعلان قلدیلار.

2 نچی ئادیبال فەبریكەسی

بۆ فەبریكە قشقی هەم یازغی ئادییالار ئشلەب چقارادی. ئادییاللار قاغازدان قلنادی.

فەبریكە، ئوزنڭ تۆزلشی‌بیلەن ئۆچكە بولنەدی: 1) كوستەر بولمی، 2) یارم فەبریكە بولمی، 3) تیخندكۆی بولم.

بۆ فەبریكە چولكی، نەسكی هەم مەیكەلەر توقۆب چقارادی. بر یلدا 200،000 جۆپ نەسكی ئشلەیدی. حازر 100 تە خاتن-قز ئشلەب تۆرادی.

بۆ فەبریكە مەكتەبلەر، بالالار ئۆیی، یەسلەلەر، كەسەلخانالار ۆە عۆمۆمەن تۆرمۆش ئۆچۆن ئارزان ئادییالار ئشلەب چقارش بیلەن كەتتە ئەهمیەتكە مالكدر.

سامارقانددان كیلگەن ئنجنیر فەبریكەنڭ بناسی ئـانق یاحسی‌جای سالنغان، كیگ وە یاخشیدیب تاپدی.

س. ئاتاجان

بالالار یەسلەسی كیرەك

بریكەدە كوپچلك خاتن-قزلار ئشلەیدی. بـۆلارنڭ كوپلەری بالالق بولغانلاری ئۆچۆن كوب‌ۆاقت ئش چاغدا بالاغا قارایدرلار.بۆلارغا بر یەسلە ئاچب بیرلسن ئیدی.

ئشچیلەر تلەب قیلادرلار

كییم فەبریكە ئشچیلەری ئازوقا مەسئەلەسدە قدینالا یاترلار. ئشچیلەر فەبریكە یاقنندا مەركەزی ئشچیلەر كوپیرەتفی ئداراسی تاماندان بر ئاشخانا وە ئازوقا ساتش دوكانی ئاچیلشنی سورایدرلار. ئازوقا ساتش لەفكەسی هەم ئاچشنی سورایدرلار.

بز، ئوقۆشنی خاهلایمز!

فەبریكەدە ساوادسز، چەلەساوادلیلار هەم بار. بولار هەممەسی ئوقۆیمز دیبشب تۆرادی. ئوكرۆگ ماعارف بولمی‌زاۆود ئداراسی‌بیلەن كیلشب بر قورس تەشكیل قلسا - یاخشی، بولار ئیهدی

Beş jıllьqni-tort jılda!

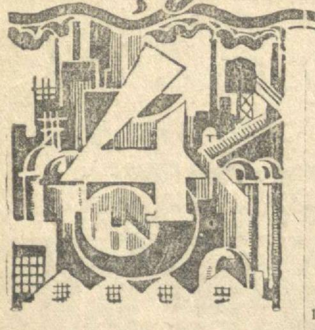

بەجەرەمز

بۇندان بر يىلغىنا ئىلگەرى س س س ر نىڭ بەش يىللىق پىلانىغا كولب قاراغان جاھان بورجۇۋازىياسى، بەش يىللىقنىڭ مۇۋاففاقىياتلارى ئالدىدا شاشىب قالدى. ئۇ ئەندى «سەلىب يۇرۇش» بايراغى ئاستىدا، شورالارغا قارشى ئۇرۇش تاييارلاب ياتادى.

س س س ر مەحنەتكەشلەرى، ئىمپەرىيەلىستلەرنىڭ بۇ ئەغۋاسىغا جاۋاب يوزەسىدەن «بەش يىللىق تورت يىلدا بەجەرىلسىن» دېگەن شعارنى ئورتاغا قويديلار. حازىرغى كۇندە بو بۇيۇك شعار عەمەلى يۇزەگە چىقارىلا ياتر. پىلانىمزنى يۇزەگە چىقارشدا كون بە كون قازانغان زور يۇتوقلارىمز «بەش يىللىقنى تورت يىلدا» تۇگەل بەجەرە ئالاجاغىمزنى ئىسبات قىلماقدالار بۇ يۇتۇقلار، پەرتىيە ۋە حۆكومەتىمز ئالدىغا، شۇ بەش يىل ئىچىدە تيخنيكە مەسئەلەسىدە كەپىتەلىست مەملەكەتلەرنى قۇۋلاب يېتىش ۋە ئۇتىب كېتىش، خالق خوجالىغىنى قايتادان قورۇشنى يۇزەگە چىقارش، شەھەر، قىشلاقدا كەپىتەل عۇنسۇرلەرى ئۇستىگە قاتعىيات بىلەن يۇرۇش ۋە مەملەكەتنىڭ مۇدافاعا قابىلىياتىنى توختاۋسز مەحكەملەش مەسئەلەلەرىنى كېلتىرب قويدى.

ئەلبەتتە، بەش يىللىق پىلاننى تورت يىلدا مۇۋاففاقىيات بىلەن بەجەرىش ئۇچۇن يېتەرلىك مابلاغلار كېرەك. يەعنى-يۇقارىداغى ۋەزىفەلەرنى يۇزەگە چىقارش ئۇچۇن 64 مىلىيارد سوم ئاقچا دەركار. بۇنىڭ 23 مىلىيارد سومى قىشلاق خوجالىغىغا بېرىلىشى كېرەك. ز. بۇ مابلاغلارنى ئۆز تۇرمۇشىمزدە ئىقتىساد قىلب، شۇ ئىقتىساد قىلىنغان پۇللەرنى ئىچكى دەۋلەت زايوملارىنى ئىلىش ئارقالى ئاساسى قۇرۇلىشغا بېرىش يولى بىلەنگىنە تاپا ئالامز.

ساناعات رايونلارىداغى ئىشچىلەر حۆكومەت ئالدىغا «بەش يىللىقنى تورت يىلدا» زايومى چىقارش زەرورلىگى مەسئەلەسىنى قويديلار. حۆكۆمەت ئىشچىلەرنىڭ بو تەشەببۇسىنى قابول قىلدى ۋە يەڭى زايوم چىقارا تۇرغان بولدى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە، زايوملار يولى بىلەن قۇرۇلىشغا بېرىلگەن مابلاغلارنى، يەڭى فەبرىكەلەر ۋە زاۋودلار تامانىدان چىقارىلغان ماحسولاتنىڭ فايدالارى بىلەن تولەش مەسئەلەسى ھەم ئىلگەرى سۇرىلگەن ئىدى. ئىندوسترىلەش ۋە دېھقان خوجالىغىنى مۇستەحكەملەش زايوم ئەبلىگەتسيەلەرىنى ساتىش ھەممە گەرەۋگە قويش ئۇستىدەن جاماعات كونترولى بەلگىلەش، بەش يىللىقنى تورت يىلدا بەجەرشنىڭ شۇ پەيتىدە جۇدە زەروردر.

ئىشچىلەر، خادىملار ۋە دېھقانلارنىڭ عۇمۇمى يىغىلىشلارى تامانىدان چىقارىلغان قارارلار، ئۇزبېكستان مەحنەتكەشلەرىنىڭ «بەش يىللىقنى تورت يىلدا» زايومى چىقارش ۋە بۇنىڭ ئۇستىدەن جاماعات كونترولى قويىش حاقىدا، شورالار ئىتتىفاقىنىڭ باشقا قىسىملارىداغى ئىشچىلەر تەشەببۇسىگە قوشۇلشلارىنى كورسەتەدىلەر. كوب كوللەكتىفلەر يەڭى زايومغا بر ئايلىق ۋە ئۇندان ئاشىق ماھىيانالارى مقدارىدا، حاتتا مۇددەتدەن ئىلگەرى يازىلدىلار. مەنە بو ئاحوال، يەڭى زايومنى تارقاتىشدا شۇ، بۇكۇن باشلانجاق كەمپەنيەنىڭ مۇۋاففاقىياتىنى ۋە برارتە ئىشچى ۋە دېھقاننىڭ يەڭى زايوم ئەبلىگەتسيەسى ئالماى قالماسلىغىنى تەئمىن ئېدى. يەڭى زايومنى تارقاتىش حالىدا عۇمۇمى يىغىلىشلار تامانىدان چىقارىلغان قارارلارنى يۇزەگە چىقارساق، «بەش يىللىقنى تورت يىلدا» بەجەرشنى تولا تەئمىن قىلغان بولاجاقمز.

ت.

Jəŋı zajom beş jıllьqnь tezrək вəçərişni tə'minləjdi

„Beş jıllьqnь tərt jılda“ zajomьnь almaj qalqan hec вir işci-dьjqan və xьzmatcь bolmasьn

SSSR mərkəzi ьçraqom prezi-dijumьnьŋ muraçaatь

MƏSKƏV, 14 ijyl. Işcilər və mehnətkəş dьjqanlarnьŋ kycləri вilən SSSR xalq xoçalьqь, zor muvaffaqьjat вilən sosьjalьzm asaslarьqa qojьlajatьr. Jəŋidən-jəŋi zavodlar və fabrika вьna qьlьnmaqda. Qьşlaq xoçalьqь dьjqanlar ycyn fajdalь bolqan kəllektiflәş usulьqa kөcəjatьr. Kəlxozlar dьjqanlarnьŋ jəkkə tərtiвdəgi səmərəsiz mehnətini, fajdalь kəllektif mehnət вilən alьşdьrmaqdalar. Mənə şu вujyk sosьjalьzm qurulьşь, hykymət tamanьdan tasdьqlanqan beş jıllьq plan вojьnca ətkəziladi.

Işcilər və mehnətkəş dьjqanlarnьŋ zor вeriв işləşləri həmdə faalьjat kərsətişləri, şu вeş jıllьqnь qьsqaraq myddətdə—tərt jılda вəçərişkə imkan вerdilər. Вьraq, mehnətkəşlərniŋ maddьь ahvalьjaxşьlanьşь şunqa qarab turqan şu asasьь vəzifəni muvaffaqьjatь rəvişdə həl qьlьş, maddьь mablaqlarnь, kyc, və quvatьnь jənə koprək sərf qьlqanda-qьna mymkin.

Sanaat qurulьşьmьzqa və sosьjalьzm asaslarьda qajtadan qurulajatqan qьşlaq xoçalьqьmьzqa, dəvlət вydçətidən həmdə işci, dьjqanlarnьŋ dəvlətkə zajom sifətidə вergən mablaqlardan kəp miliard somlar pyl вerildi. Şu kyndə hykymət „вeş jıllьqnь tərt jılda“ degən jəŋi zajom сьqaradь. Bu zajom xalq xoçalьqьnь вeş jılda rьvaçladьrьş planьnь tərt jılda вəçəriş ucyn jəŋi qoşьmca mablaqlar вerişi kerək.

Hykymət вu zajomnь, işcilər sinfiniŋ aldьnqь ətrədlərnin tələвi вojьnca сьqardь. Bu zajom вyjyk sosьjalьzm qurulьşьmьznь tezrək tamamlaşda, mehnətkəş dьjqanlarnьŋ zəryr ьhtьjaçьnь tezrək tə'minləşdə işcilərgə jardam qьlьş lazьm.

SSSR mərkəzii ьçraqomьnьŋ prezidijumь ьşanadьrkim hər вir işci, mehnətkəş dьjqan fən həmdə texnikə xьzmatcьlarь, вu zajomnьŋ xalq xoçalьqьmьznь rьvaçlandьrьş, məhkəmləş ycyn qandaj zəryrlikni tyşinəçəklər.

SSSR mərkəzii ьçraqomь şyвhə qьlmajdьrkii, işcilər jəni zajomnь şadlьq вilən qarşь aladьlar və ezləriniŋ ьhtьjatьь pyllərini hykymətgə qarz вeriв, unqa вeş jıllьqnь qьsqa myddət icidə вəşərişkə jardam qьlalar.

Şunьŋdek, SSSR mərkəzii ьçraqomь ьşanadьrkii, şora çamaatcьlьqь və mətвuat jəni zajomqa ornatьş kampanijasьnь ətkəzişdə cinəkəm jardam kərsətlər və karxanalar, myəssəsələr, kəlxozlar, həmdə rajonlar ortasьda sosьjalьzm musaвaqasь təşkil qьladьlar.

„Beş jıllьqnь tərt jılda“ вəçəriş zajomьnь almaj qalqan hec вir işci, mehnətkəş, dьjqan və xьzmatcь bolmasьn.

„Beş jıllьqnь tərt jılda“ zajomьnь ornatьşda mehnətkəşlərnin faal iştirak qьlьşь, вeş jıllьqnь вəçərişkə tosuqlьq qьlьşqa həmdə вyjyk sosьjalьzm qurulьşьmьznь вuzuşqa xahlaquvcь dyşmənlərimiz ycyn jaxşь çavaв bolaçaq.

SSSR mərkəzii ьçraqom rəjisi: **Kalinin**

SSSR mərkəzii ьçraqom sərkatiвi: **Jenykidzə.**

Jəŋi zajom сьqarьş tərtiвi

Kollektif вolьв jazьlqanda, 10 1/2 ajqa myhlət вeriladi

MƏSKƏV, 14 ijyl. „Beş jıllьqnь tərt jılda“ zajomь 1930-nci jılnьŋ вirinci dekəвiridən 1940-nci ьlnьŋ dekəвrigəcə on jıllьq myddət вilən сьqarьladь. Jəni zajon mablaqlarьnьŋ 10 prəsənti məhəllii qurulьş ycyn вeriladi. Zajom prəsəntli—lutuş aвligatsijalarьdan və prəsəntsiz jutus aвligatsijalarьdan ьвarat. Prəsəntli aвligatsija вojьnca, aвligatsija egəsi jılьqa 6 prəsənt fajda aladь. Bytyn aвligatsьjanьŋ вahasь—50 som. Jəni zajom вojьnca 200, 1000 həmdə 5000 somlьq jutuqlar вelgiləndi. Jəni zajom aвligatsijalarьnь satьş və gərəv qojьş, dəvlət kriditigə jardam kəmisijəsiniŋ ьçazatь вiləngina mymkin. Aвligatsijalar, 31-nci jılnьŋ вirinci jənvərigəcə tələş myhləti вilən jəkkə tərtiвdə və 31-nci jılnьŋ вirinci ijyligəcə tələş myhləti вilən kəllektif tərtiвidə jazьlьş jolь вilən satьladьlar. Sajlav huquqьdan fajdalanqan kişilər zajomnь kollektif вolьв jazьlьв on jarьm aj icidə tələş myhləti вilən satьв aladьlar. On jarьm ajlьq myhlət вilən kollektif вolьв jazьlьşda qьşlaq karxanalarь, myəssəsələr işciləri və xadьmlarь, dьjqanlar, kolxozcьlar və 31-nci jılnьŋ вirinci majьqaca tələş imkanijatli вədəlləri вolqan kepiratif həmdə ərtel a'zalarь qatnaşa aladьlar. Birinci вədəl 30-nci jılnьŋ вirinci nojaвridən kecikməj tapşьrьlьş kerək. Qalla xoçalьqь rajonlarьda kejingi вədəl kolxozcьlar tamanьdan 31-nci jılnьŋ вirinci majьdan kejinigə qalmaj tapşьrьladь. Qьşlaq çajlarьdaqь karaxanalarnьn işciləri və xadьmlarьqa kollәktif вolьв jazьlqanda, вədəlləri 31-nci jılnьŋ вirinci ijyligəcə tələş myhləti вeriladi. Şu вilən вirgə вirinci вədəl 30-nci jılnьŋ вirinci nojaвridən kejingə qalmaj kirgizilьş lazьm.

Jəkkə xoçalьq dьjqanlar zajom aвligatsijalarьnь jakii вir necə myddətdə tələş şərti вilən aladьlar. jakii pylni вirdənigə tələjdilər. Iki industirija zajomlarnьŋ aвligatsijalarьnь və dьjqan xoçalьqьnь mystəhkəmləş zajomьnь „вeş jıllьqnь tərt jıl da“ zajom aвligatsijalarь вilən alьşdьrьş 15-nci ijyldən 31-nci jılnьn вirinci jənvərigəcə вoladь. Alьşdьrьlatnrqan zajomlarnьŋ aвligatsijalarь вojьnca prəsənt hьsaвlaş toxtajdь. Bu aвligatsьjalarnь 34-nci jılnьn вirinci jənvərigəcə alьşdьrьş mymkin. Şu myddət ətkəndən kejin, aвligatsija egəsi prəsənt alьş huquqьnь joqatadь. 3-nci industiriləş zajomьnьŋ aвligətsьjalarь alьşdьrьlmajdьlar, вəlkii „вeş jıllьqnь tərt jılda“ zajomьnьŋ aвligatsьjalarь hьsaвlanadьlar.

جومهورییەت غاللا كيكەشى

ئىيول پىلانى بوغدادر

ئوكروگلەرنى تىكشىرب ئايتقان ۋەكىللەر ئەيتەدىلەركى:

— ئىيۇلنىڭ بىرىنچى ئون كۇنىدە غاللا تاييارلىغىنىڭ ئايلىق پىلانى بوغداى بويىنچا 4،7 پروسەنت ۋە ئەرپە بويىنچا - 3،2 پروسەنت بەجەرىلدى. بۇنداى ئاحۋالنى ئەلبەتتە قاناعاتلانارلق، ديب بولمايدى. غاللا تاييارلىغى توغرىسىدا فاقات ئۇچ ئوكروگدەن مەعلۇمات ئالىندى. ئۇنغا قاراغاندا، ئىيۇل پىلانىنىڭ ئىجراسى قۇيداغىچادر: سامارقاند ئوكروگىدە 7،7، قاشقاداريادا-1،1 ۋە زەرەفشاندا 1،8 پروسەنت. ئوتكەن يىل ئىيۇلنىڭ بىرىنچى ئون كۇنىدە بۇ پىلاننىڭ ئىجراسى بۇندان ياخشىراق.

سۇرخان داريا، تاشكەنت ۋە ئەندىجان ئاغزلارىغا موم سالىب ئالدىلار.

سامارقاند ئوكروگىدە دەستلەبكى خىرمان ئىشى كوپرەك 7 نچى ئىيۇلگەچە زامىن رايونىغا قاراشلى 20 تە قىشلاق شوراسىدا ئوتكەزىلدى. زامىن رايونىدا بۇنداى خىرمانلار ھەر ھېكتەردەن 30 پۇت حاسىل بېرمەكدە.

جايلاردان كېلگەن ئايرىم خابارلارغا قاراغاندا، غاللا 50 پروسەنت مقدارىدا يىغىلىبدر.

ئىجرە پونكتلەرى بەعزى جايلاردا غىنا مەۋجود. غاللا كوپيرەتسيەلەرى حاسىلنى يىغىش ۋە غاللا تاييارلىق پىلانىنى بەجەرىش يابىدا ئۇزلەرىنى مەسئول دېب سىزمەيدىلەر، غاللا كوپيرەتسيە ئەگرەنومى بۇ ئىشكە ماشىنيزاتورنى مەسئول دېب حسابلايدى، ماشىنيزاتور بولسا بۇندان قول سلتەب، بۇتۇن جەۋابگەرلىكنى ئەگرەنومگە ئاغدارادى. دېمەك رايون غاللا كوپيرەتسيەلەرىنىڭ ئىشى باقىمسز حالدا ياتادى.

رايون غاللا كوپيرەتسيەلەرىدە سەرمايا

رايون غاللا كوپيرەتسيەلەرىدە سارمايا يوق، بۇ كەسەلنى مىتەندە ئۆز قوللاردان كېلگەن - خانەگى ئۇسۇللەر بىلەن داۋالاماقغا كىرىشىب، دېھقانلاردان ھەربر دەفتەر باشىغا بر سومدان پۇل ئالا باشلادىلار.

مىتەن رايون غاللا كوپيرەتسيەسىنىڭ كوپيرەتف مۇديرى رايون-نى تەكشىرب كەلمەك ئۇچۇن ئۇچتە ئىشەك ساتىب ئالدى. مەنە بۇنداى ئىشەك سۇرعەتلەرى ھەممەگە ھەم ئۇزىنىڭ يامان تەئسىرىنى كورسەتمەكدە: تېرم پىلانى بولماغانى كەبى، تاييارلىق پىلانى ھەم يوق. بۇسۇرعەتلەر فاقات مىتەنگە تەئسىر قىلىش بىلەنگىنە قالمادىلار. مەسەلەن، پاي ئارىق غاللا كوپيرەتسيەسى ئۆز ئەپيرەتىنى غاللا تاييارلىغىدا كىرىشەر ۋاقتىدا ئىنا تەشكىل قىلماقدا ئۇتندى. جىززاخدا ھەم شۇنداى ئاحۋال يۈز بېرەياتر.

جىززاخ كوز بوياش بىلەن ماشغۇل. رايون غاللا كوپيرەتسيەسىنىڭ كوپيرەتف بولىم مۇديرى ۋە ئەگرەنومى رايكوم ۋە رايئىجراقومغا پىلان توغرىسىدا ناتوغرى مەعلۇمات بېردىلەر.

زامىن رايونىدا ميلتسيە باشلىغى بر دېھقاننى 4 پۇت بوغداى بىلەن ئۇشلەب ئالدى. بازاردا ھەم شۇنداى بر حادىسا بولب ئوتدى. ميلتسيە باشلىغى قاماققا ئالىندى. حازر تېرگەۋ ئالب بارلماقدا.

يەڭى قورغان رايونىدا يىغىم تېرم كەمپەنيەسىگە تاييارلىق خۇسۇسىدە ھېچ نەرسە قىلىنمادى.

گوسبانكە غاللا تاييارلىغىنى تەئمىنلەمەدى. سامارقاند ئوكروگىدەگى راسچوت كەسسەلەرنىڭ حەزنەدارلارى كوپنچە ئۇزبېك تىلىنى بىلمەگەنلەردەن، دېھقانلار بىلەن سوزلەشە ئالمايدىلار. بۇ حال، ئىشنىڭ سۇرعەتىنى توحتاتب، نارازىلىق ۋە بر قانچا ئاڭلاشىلماۋچىلىقلارنى توغدرماقدادر.

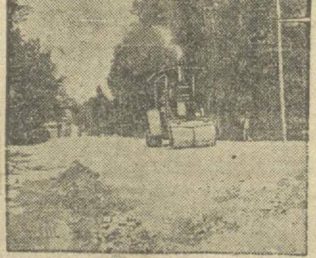

samarqand kəcəlari tyzətiləjatьr

SAMARQAND

● Remont вaşlanьşь səвəвli Samarqand radьo istənsəsi 15-nci ijjyldən 15-nci avqustqaca işləmədi. Remont caqьda hava ьqlьm musaada qьlsa, Samarqand istənsəsi Taşkənt, Baky və Tiflis istənsələridən xaвar alьв вeriв turaçaq.

● Samarqand şəhər məhəllii xoçalьqьqa 2 həftə icidə şəhərniŋ mərkəzidə radьo ьstudьja ycyn вьna tapьşqa təklif qьlьndь.

Ьran rajonьnь radьolaşdьrьş ycyn 7400 som, Jəni qorqan ycyn 11 miŋ som, Zamьn ycyn 6 min som və Çьzzax ycyn 5 miŋ som вeriladi. Başqa rajonlar 4 miŋ somdan aladь. Bolmaqan radьo asвaвlarьnь keltiriş ycyn Məskəvgə maxsus vəkil juвarьladь.

● Bu jıl Samarqand 2—6 və 1-nci məktəвlər 9 jıllьq вolьв, qalьв вaşqalarь maxsus məjillər вilən 7 jıllьqqa ətədi. Ьxana aldьda вolqan məktəвlər işləв сьqarьş işlərigə şəhər məktəвləri вələdijə işlərigə aьd fənlərgə kərək əhəmijət вeradi.

● Ьkramьf rajonьda mədənii aqartьş вəzəsi tyzilə вaşlanьв, 15-nci sentəвirdən вaşlaв işgə kirişəçək.

● „Ьkramuf“ rajьçraqomnьŋ rəisligigə ortaq Zaref вelgiləndi.

● Aq-Darja, Ьkramьf və Juqarь Darqam rajon ьçraqomlarь qьşlaq xoçalьq salьqь kəmpənijəsigə savvuq qaraqanlarь ycyn „həjif səngə;“ aldьlar.

● Jerişləri qumьsarlьqь kəlxozqa kecкən вaqnьŋ qьmmatьnь muştumzor taraninkəgə tələв вergəni ycyn sod məs'ylilətigə tartьladь.

● Ilgəri əkryg ьçraqomь hyzyridəgi sanaat, вəlimigə qaraqan tegirmənniŋ вьnasь Ьkramь-rajon ьçraqomьqa tapşьrьldьf

Hərвii ьdaranьn вьnakarligi ycyn 15 miŋ som pyl juвarьldь.

● Rajonlarda xoçalьqlarnь jappasьqa hьsвqa alьş kəmpənijəsi rajьçraqomlarь tamanьdan açratьlqan vəkillərniŋ qatnaşьdan taşqarь ətəjatьr.

● Өkryg malьja вəliminin hadьmlarь muştumzor xoçalьqlatьnьŋ rojxatsьz вə'zi rajonlarda hazьrqa davur kərməgən və tasdьq qьlmaqandьrlar.

● Өzвekвirləşyv çymhyrijətimizniŋ uzaq çajlarьda çəm 3000 tunna kirasin ycyn mylçəlləngən 40 tə reziruvarlarnьn saladь. Bular kəlxoz və dьjqanlarnьŋ ьhtьjaçь ycyn təşkil qьlьnadь.

● Өzвekвirləşyv 260 min som lьq tynykə və nəv'li temirni 36 miŋ somlьq qazan temiri və 23 min somlьq tyrli simlərni alьв kelədi.

● Matluвat kəperətsijəsi tamanьdan Өzвekistanqa SSSR dən 7,573.475 somlьq tajjar yst kijimləri keltiriladi.

● Bu jıl Өzвekistanqa вir millon 350 miŋ somlьq tyrli tiky maşьnalarь keladi. Şu çymlədən 20 pirəsəntini Samarqand ycyn mylçəllənədi.

● Өzвekвirləşyv dar hal'gəşt maşьnasь və вaşqa mital aşjalar ycyn 100 miŋ somlьq zəkəz вerdi.

● Buxar, Qьçdьvan və Qьzьl - Təpə dəgi jəni jəl 30-31-inci jılda tamamlanadь. U, eŋ myhim paxta rajonlarьnь вirləştirəturqan вir jol вolqanь kəвi, Buxara əkrygi ycyn zəryr ьqtьsadьь əhəmijətgə həm egə вolacaq.

Vaqtьnca məs'vl myhərrir **ANQABAJ**

BLOK-NOT

Samokryg KK Rartkollegijasь 5-nci Okryg Partkonferensijada sajlanqan Saməkrkyg KK a'zalarьnь, anketa toldьrьş və вə'zi mə'lymətlarnь вeriş ycyn, iş saatlarьda Okryg KK gə kirişlərini sorajdь.

Ьsxaq Qazьjəv ortaqnьŋ—Өz işi toqrьsьda VKP(в) Mərkəzii KK protokolьdan vepiskə alьş ycyn Өzkompərtija Məkəzi KK Partkollegijasьqa kirişi jakii adresini вild-rişi soraladь.

Dəvlət krediti və Amanat işlərigə jardam Өkryg Komisijasьnьŋ Prezidijumь Өkryg Jardamkomnьŋ вytyn azalarьqa вildirirədir kim, 20-nci ijyl kyndyz saat 12-də, Өkryg ьçraqom вenasьda Rajьçraqomlarnьŋ rəjis orunвasarlarь və Rajon malьja вəlymləri mydirlərinin qatnaşь вilən **Өkryg Jardamkomnьŋ plenumь** вoladь.

Kyn tərtiвi; 1) Qьşlaq çajlarьda jəŋi zajomnь сьqarьş və tarqatьş. 2) Zajomlarnь alьştьrьş.

Okrug Jardamkom a'zalarь, Rajьçraqom larьnь rəjis orunвasarlarь və Rajon malьja вəlymlərinin mydirləri ycyn keliş məçвuriidir.

ӨZBEK. SERK Ş. SAMARQAND

Z. VILJƏMS təxt ьdarьsьda MƏRƏSIMI

1930 JЬL JAZQЬSEZON 1930

Registan kecəsidə, Aвramoviskii вəlvərdə aftoвus toqtajdurqan çajqajaqьnjəni jasalьв tamam вolqan вьnada

1930-nci jıl 17-nci ijyldə

Өz. SERKNIŊ ACЬLЬŞ

Beləţ вahasь 50 tijndən 2 somqaca ojun вaşlana saat 9 1/2-da Serk toqtavsьz işləjəçək. Təfsili əfişələrdə.

Ədministirətsijə

JAZQЬ DƏVLƏT TЬJATRЬ 18-nci ijyldə

P. JƏLSIF ƏSƏRI

XƏSƏD

3 pərdə 9 kərinlşdə

KINO VELIKII NEMOJ 17 və 18-nci ijyldə

Bjəster Ketən və N. Tolmejdz QAT NAŞЬ BILƏN

BIZNIN MIHMAN-PƏRVƏRLIK

degən calqьь kəssə 7-dən acьq 1-nci seənsə 9 1/2-da вaşlana

6 вəlymli kərtinə

KINO ŞARQ JULDUZЬ Kəssa saat 7-dən вaşlaв acьq.

FAQAT 2 KYN—18 və 19-ncı ijyldə JAPON kərtinələridən

KIOMODAN СЬQQAN BATЬR degən 6 вəlymli tarьxьь kərtinə ke satiladi. Kinə tьjatьr aldьda japon rəsmlərinin kergəzməsi acьldь Kergəzməgə kecqurun saat .dan 8-gəcə hər kim kirə aladь Kərtinə вilən вirgə N.I. Melnikəv qol astьda tarlь muzьkə calьв turadь

KINO QЬZЬL ŞARQ

17-nci ijyldən вaşlaв hər kyni Japon kərtinələridən

Kiomodan сьqqan BATЬR degən 6 вəlymli tarьxьь kərtinə korsatiladə Kinə-tьjtьr aldьda japon rəsmlərinin kərgəzməsi acьldь. Kərqəzməgi kecqurun saat 6-dan 8-gəcə hər kim kirəaladь. Kərtinə вilən вirgə N.I. MELNIKOV qol astьda tarlь muzьkə calьв turadь Kəssa saat 7-dən вaşlaв acьq.

Anans: Bunьn ketidən „BIZNIN MEXMANDARCЬLЬQЬMЬZ“.

22-nci ijyl kecqurun saat 7-də ipək uraş feвriki klyвidə „N Y C Y M“ klyвidə

ŞƏHƏR ŞORASЬ PILENYMININ MƏÇLISI BOLADЬR

ROZNAMADA:
1) Şoranьn ammavьь işləri toqrьsьda
2) 5jıllьqnь 4jılda zajomьnь tarqatьş toqrьsьda
3) Tyrli məs'ələlər.

Şora plenymigə fьrqa, kəsəвə və şora təşkilətləridən və prəjizvəd. Işcilərdən vəkillər caqьrьladьr.

Şəhər şora prezidijymi.

يەڭى تۇرمۇش ئۇچۇن كۇرەش- كومسومولنىڭ زەربەلى ۋەزىفەسى

«ياش لېنىنچى» گەزىتەسى يەڭى تۇرمۇش موعامماسىنى حەل قىلىش، ئېسكى تۇرمۇش ۋە ئۇنىڭ قالدىقلارىغا قارشى قاتعى كۇرەش ئالىب بارش ئۇچۇن ئۇزىنىڭ

كېڭ سەحيفەسىنى ئاچدى

شۇ مۇناسابات بىلەن، گەزىتە باشقارماسى شۇ يىل 19 نچى ئىيول جۇمعە كۇنى كېچ ساعات 7 دە ئېسكى شەھەر تومسكى قىلوبىدا كېڭ مەجلىس چاقرادى. بۇندا

«يەڭى تۇرمۇش ئۇچۇن كۇرەش»

ماۋزوعىدا مەركەزى فرقوم كولتپروف بولىمىنىڭ مۇديرى ئورتاق ئېرمەتف داقلاد قىلادى.

سامارقانداغى بۇتۇن كومسومول ۋە كومسومولكە ھەممە يەڭى تۇرمۇشغا قىزىققان بۇتۇن مەحنەتكەش ياشلارنىڭ كېلىشلەرى سورالادى.

سامارقاند ئوكروگ ياشقومى ۋە «ياش لېنىنچى» گەزىتە ئىدارەسى

Kəlxolarqa və jəkkə xoçalьqlarqa kəntrəktətsijə вojьnca qolajlьqlar

ÇYMHYRIJƏT QALLA KENƏŞININ QARARЬ

Өzвekistan çymhyrijətiniŋ qalla kenəşi, вu jılqь qalla tajjarlav kəmpənijəsiniŋ вir munca xususьjatlarьnь ь'tьвarqa alьв həmdə kəlxozlarnь və xalqnьŋ eŋ kəmвaqal qьsmьnь вoqdaj və ərpələrni şərtləş toqrьsьda вojьnlarьqa alqan məçвyrijətlərini вəçərişdə qolajlьqlar вilən tə'min qьlьş zəryrligini nəzərdə tutьв, şu qararnь сьqaradь.

1. Samarqand, Zərəfşan və Taşkənt əkrygləridəgi həmdə Surxan darja əkryginiŋ Dinəv və sər asьja, Qaşqa darja əkryginiŋ şəhər saвz rajonlarьdaqь, muştumzor xoçalьqlardan вaşqa, kəllektif və jəkkə xoçalьqlar, вu xoçalьqlardaqь paxta ekinləri suvlьq və qajraqь jerlərdəgi ekinlərniŋ 75 və undan aşьq prəsəntini təşkil qьlqan taqdьrda, 1929 ncь jıl kyzdə və 1930 ncь jıl вahar vaqtьda ekiliв, kəntrəktətsijə qьlьnqan вoqdaj və ərpəlerni tapşьrьş məçвyrijətidən azad qьlьnsьn.

2. Əndiçan əkrygidəgi вarca kəlxozlar kəntrəktətsijə qьlьnqan вuqdaj və ərpələrni tapşьrьş məçвyrijətidən azad qьlьnsьn.

3. Əndiçan əkrygidəgi, muştumzor xoçalьqlardan вaşqa, jəkkə xoçalьqlar, вu xoçalьqlardaqь paxta ekinləri suvlьq və qajraqь ekinlərniŋ 75 və undan aşьq prəsəntini təşkil qьlqan taqdьrda, kəntrəktətsijə qьlьnqan вuqdaj və ərpələrni tapşьrьş məçвyrijətidən azaq qьlьnsьn; вu xoçalьqlarnьŋ kəntrəktətsijə вujьnca tapşьrmaqan qallalarь paxtakarlarnьn qalla вilən tə'minləv jolь вilən вerilişi lazьm вolqan qalla normalarь hьsaвьqa kirgizilməjdi.

4. Өkryg qalla keŋəşləri, xleвosentr və Asьjaxleвnin əkryg upolnomocennьjlarь вilən вirlikdə, kəlxozlar tamanьdan kəntrəktətsijə вojьnca tapşьrьlaturqan qalla mьqdarьnьn—əkrygdə ortaca hьsaв вilən hər вir hektərdə 10 putdan aşьq вolmaslьqьnь tə'min qьlьşqa məçвyr etilsinlər.

5. Qьşlaq qalla sirkətləridəa'za вolqan kəmвaqal xoçalьqlarnьŋ вytyn ekin məjdanlarь jarьm hektərdən kəmirək вolqan taqdьrda, вundaj xoçalьqlar kəntirəktətsijə qьlьnqan вoqdaj və ərpələrni tapşьrьşdan azad qьlьnsьnlar.

6. Qьşlaq qalla şirkətləridə a'za вolqan kəmвaqal xoçalьqlarnьŋ вytyn ekin məjdanlarь suvlьq jerlərdə 1 hektər, jaki вaharikarlik (вajraqь) jerlərdə 1 1/2 hektər вolqan taqdьrda, вundaj xoçalьqlarnьŋ kəntrəktətsijə qьlьnqan qallalarь tapşьruv məçвyrijətləriniŋ jarьmь kəmajtirilsin.

Çymhyrijət qalla keŋəşiniŋ rəjisi: FƏJZYLLIN.

Sərkatiв VERNIDYB.

Ƶaƶaз № 4624 типо-литография Узполиграфтреста № 3 Самарканд. Тираж 29000